

3 Aruba

Begroting 2019 ondertekend door kabinet

9 Wereld

Wilders botst hard met Pechtold en DENK

10 Economie

Brussel staakt onderzoek naar McDonald's

12 Sport

PSV niet opwassen tegen Messi

Directeur Ruben Goedhoop wil prioriteiten stellen:

‘AZV naar hoger niveau tillen’

ORANJESTAD — “De fundering van AZV staat, daar mogen we als land trots op zijn. Maar er kunnen efficiëntieslagen worden gemaakt. De organisatie is er klaar voor om met AZV naar een hoger en professioneler niveau te gaan.” De nieuwe directeur van het Uitvoeringsorgaan AZV, Ruben Goedhoop, vraagt de samenleving om ruimte om prioriteiten te kunnen bepalen. “Ik maak graag onderbouwde keuzes die impact hebben.”

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Goedhoop (48 jaar) is officieel sinds maandag statutair directeur van het UO. “Ik ben ongeveer een maand geleden daadwerkelijk begonnen”, vertelt hij in een exclusief interview aan de *Amigoe*. Oktober staat voor hem vooral in het teken van kennismakingsgesprekken, zowel intern met de circa negentig medewerkers als met de zorgverleners en de andere partners waarmee UO samenwerkt. “Wat ik echter nu al ervaar, is dat de mensen hunkeren naar vernieuwingen. De tijd lijkt rijp.”

Grote slag om de arm
Ontspannen zittend op een sofa in zijn kantoor maakt Goedhoop duidelijk dat hij

een grote slag om de arm neemt als het gaat om het veranderen van het AZV-stelsel ‘in de breedste zin des woords’. “Er is zoveel gaande binnen het werkveld van AZV, je verzandt gemakkelijk. Ik wil de focus en discipline hebben om de juiste prioriteiten te kunnen stellen voor de komende twee jaar.” Woordvoerder Solange Tchong, die bij het interview aanwezig is, vult de directeur aan: “De AZV-wet is in 2001 geïntroduceerd en is sindsdien niet veranderd. Wat we doen, is wat de wet voorschrijft. Het is wellicht nu tijd om ons af te vragen of we de wetgeving zo laten of willen veranderen.” Goedhoop benadrukt dat voor zo’n landelijke discussie veel stakeholders nodig zijn, “heel Aruba heeft daarin een be-

lang”. “AZV is niet degene die de wet bepaalt.”

Voorbeeldfunctie

De directeur wil in november en december met het team bespreken waar de focus moet komen te liggen. “Ik zou het nieuwe jaar met een duidelijke focus willen beginnen, maar het is nog niet geheel duidelijk in welke richting we gaan.” Goedhoop weet wel dat hij de verzekeraar naar een hoger niveau wil trekken. “Ongeacht of dat op financieel gebied is, met medische uitzendingen te maken heeft, de communicatie of de klantenservice. Op het ene gebied zijn we al heel ver, op een ander gebied hebben we nog een slag te maken.” Het UO moet een voorbeeldfunctie zijn zowel op Aruba als in het Caribisch gebied. “Zodat andere landen weten dat ze voor een goede klantenservice of een goede financiële administratie naar ons kunnen kijken. Die visie wil ik uitstralen.”

*Vervolg op pagina 3:
‘Meer pro-actief,
niet afwachten tot
we vragen krijgen.’*

Betonproblemen bij meer kernreactoren België

BRUSSEL — Bij inspecties in de twee Belgische kerncentrales zijn meer betonproblemen vastgesteld. Eerder werd al duidelijk dat het beton in bunkers met noodsystemen in twee reactoren van de centrales in Doel en Tihange ‘degradeert’. Nu is gebleken dat het beton in de bunkerplafonds van nog twee reactoren niet aan de eisen voldoet.

De gebreken kwamen aan het licht bij inspecties van exploitant Engie Electrabel, meldt de nucleaire waakhond Fanc. Die stelt dat er

geen risico’s zijn voor de bevolking, de werknemers en het milieu. Voor zowel reactor Tihange 2 als Doel 4 wordt nu bekeken hoe het

herstel moet worden uitgevoerd. Ze kunnen pas weer worden opgestart als de betreffende gebouwen aan de eisen voldoen. De reparaties in Tihange 3 zijn bezig. Die in Doel 3 zijn voltooid. Over de veiligheid van de centrales bij Luik en Antwerpen heersen veel zorgen in de buurlanden. Ze tellen in totaal zeven reactoren.

Polen wil ‘Fort Trump’ binnenhalen

De Amerikaanse president Donald Trump samen met zijn Poolse collega Andrzej Duda in Washington.

WARSCHAU — De Amerikaanse president Donald Trump zegt dat zijn land overweegt permanent militairen te legeren in Polen. Hij deed die uitspraak tijdens een bezoek van zijn Poolse collega Andrzej Duda, die stelde dat zijn land bereid is mee te betalen aan de komst van zo’n basis. Die zal dan bovendien de naam Fort Trump krijgen.

Trump reageerde geïnteresseerd op het voorstel. Hij stelde dat de Poolse regering bereid is meer dan 2 miljard

dollar bij te dragen aan de bouwkosten. “Als ze dat willen doen, dan is dat zeker iets waar we over zullen praten”,

zei de Amerikaanse president. Trump zei graag te zien dat rijke landen meebetalen aan de aanwezigheid van Amerikaanse troepen. Daar zou met ‘tal van landen’ over worden gepraat, al noemde hij die niet bij naam. Polen is gretig om een Amerikaanse basis binnen te halen, omdat het land wantrouwig staat tegenover Rusland.

Afvalonderzoek van start

Foto: Nadine Salas

ORANJESTAD — Een medewerker van Serlimar werkt huishoudelijk afval in representatieve steekproeven bij Parkietenbos. Daar onderzoeken namelijk twee consultants van bedrijf Mott Macdonald uit Engeland de afvalstroom van Aruba in opdracht van de overheid en Serlimar. De ‘waste composition study’ is begonnen op maandag en duurt een week.

Ook het commerciële afval van Aruba zal op deze manier worden onderzocht. Een gedeelte van het vuil wordt verzonden naar het laboratorium

in Engeland om onderzocht te worden op de calorische waarde. Dit is belangrijk om te weten indien gekozen wordt voor het verbranden in een ‘waste

incinerator’ die energie zou moeten opwekken.

Op basis van de samenstelling van het afval kan ook bekeken worden wat er nog gerecycled kan worden, of er afval gescheiden moet worden in de toekomst en wat dan precies. “Serlimar heeft al verschillende onderzoeken gedaan om te werken met een afvaldatabase, maar weet nog niet wat de calorische waarde is”,

stelt Twyma van der Biezen, Serlimar-manager marketing & sales. En de samenstelling is van belang bij de keuze voor het type vuilverbranding, zo moet bijvoorbeeld chemisch en medisch afval op een veel hogere temperatuur verbrand worden. “De resultaten van het onderzoek geven aan in welke richting we moeten denken en helpen bij het maken van keuzes.”

Terreurverdachten keken ook naar Erasmusbrug

ROTTERDAM — De twee mannen die mogelijk een terroristische aanslag wilden plegen op een Rotterdams politiebureau, hebben ook foto’s en filmpjes van de Erasmusbrug gemaakt. Een van de twee verdachten maakte een film van de brug, de andere zingt daarin liederen en spreekt over het martelaarschap.

“Deze verdachten waren van plan op korte termijn een aanslag te plegen”, aldus de officier van justitie vandaag tijdens een niet-inhoudelijke zitting in de extra beveiligde rechtbank in Rotterdam. De verdachten, Marokkaanse mannen van 27 en 22 jaar,

waren niet in de rechtbank aanwezig. Hun namen zijn niet bekend. De 27-jarige man noemt zich mogelijk Mouad M., de 22-jarige Ahmed B. of Salim A. Bij hun aanhouding hadden ze verteld dat ze uit Libië kwamen en minderjarig waren. “Ze gebruiken vele ali-

assen”, aldus de officier. Hun advocaat ontkent dat echter. “Ze zijn analfabeet, ze weten niet hoe ze hun naam moeten spellen.” De mannen zijn afgelopen juni aangehouden in een woning in Rotterdam-Zuid op verdenking van het voorbereiden van terrorisme en lidmaatschap van een terroristische organisatie. Ze zouden een aanslag hebben willen plegen op de veiligheidsdiensten in Nederland. Een van de verdachten stuurde in een chat een foto

mee van het politiebureau Veranda in Rotterdam-Zuid, dat nabij de Kuip staat. In de chat werd ook gedetailleerd gesproken over (de aanschaf van) wapens, explosieven en bomgordels. Bij hun aanhouding zijn geen wapens of explosieven aangetroffen.

Het onderzoek is nog in volle gang, liet de officier weten. Beide mannen zitten vast en blijven dat voorlopig ook, besliste de rechtbank. De zaak gaat 27 november verder.

Chirurg en vriendin aangeklaagd voor misbruik

SANTA ANA — Een bekende Amerikaanse chirurg uit Newport Beach en zijn vriendin worden vervolgd wegens het drogeren en misbruiken van twee vrouwen. De autoriteiten in Californië vermoeden dat het duo nog veel meer slachtoffers heeft gemaakt, bericht CNN.

Op de telefoon van de verdachte Grant William Robicheaux (38), die in 2014 meedeed aan een realityprogramma, zijn volgens de autoriteiten honderden filmpjes aangetroffen van semibewusteloze vrouwen. Ook zijn vriendin Cerissa Laura Riley (31) zou vaak te zien zijn op de beelden.

De zaak kwam aan het licht doordat twee vrouwen naar de politie stapten. Een van de vermeende slachtoffers ging na een feest in beschonken toestand mee

naar het appartement van Robicheaux. Daar kreeg de vrouw drugs en zou ze zijn misbruikt. Daar zouden ook videobeelden van zijn.

Het tweede vermeende slachtoffer had een vergelijkbaar verhaal. Zij zou Robicheaux en Riley in een bar hebben ontmoet en dronken zijn meegegaan. Een aanklager zei dat slachtoffers vermoedelijk werden gerustgesteld door de charmes en het verzorgde uiterlijk van de verdachten.

Foto: AFP

Robicheaux (l) en Riley (r) ontkennen dat sprake was van verkrachting.

Robicheaux en Riley ontkennen dat sprake was van

verkrachting. Ze zijn op borgtocht vrijgelaten.

Reportage:

Trainingsweek brengt Aru- en Curmil samen

ORANJESTAD — Verschillende trainingen, opdrachten en zelfs een sportcompetitie vinden deze week plaats in en rond de Marinekazerne in Savaneta. “Het is een integratie-oefening. Vanuit Curaçao komen de Curaçaose militie en de Landmacht Compagnie in de West samen trainen met de Arubaanse militie”, legt Defensie-woordvoerder Canan Babayigit uit. Daar zijn ook de Nederlandse militairen van de Marinierskazerne bij zodat de militairen van de verschillende (ei)landen elkaar leren kennen en op die manier optimaal kunnen samenwerken in tijden van nood. De Amigoe ging een middag mee op pad.

Foto: Sophie Lodewijks

Foto: Sophie Lodewijks

De hinderlaag.

“Vandaag zien we onder andere een demo van een hinderlaag en een theorie- en praktijkles waarbij de militairen leren om chauffeurs van voertuigen aan te houden en deze te controleren”, aldus Babayigit.

Theorieles ‘searching’

Luitenant Mike Ligtfoot is troepencommandant van de Arumil en legt uit dat we eerst een theorieles bijwonen ter voorbereiding van de zoekopdracht. “De theorieles wordt gegeven door twee leden van het Korps Politie Aruba (KPA). Zij kennen de ins en outs van het eiland. Ze kennen de taal en het verkeer, daarom willen wij hun kennis gebruiken. We leren veel van hen en zij hopelijk ook van ons.” In de theorieles zitten zowel Nederlandse militairen als Arumillers en Curmillers. Deze mix geldt ook voor de praktijkoefeningen. “Ongeveer een kwart van de mariniers op de Kazerne is Arumil. Het doel van deze hele week is om elkaar te leren kennen en samen te oefenen zodat we goed kunnen samenwerken.”

‘Vehicle checkpoint’

De net gevolgde theorieles kan meteen toegepast worden in de praktijkoefening ‘vehicle checkpoint’. “Tijdens deze search-oefening trainen we de militairen in het zoeken naar

KPA-agenten tonen welke signalen zij geven bij bepaalde commando's.

objecten en personen”, legt Luitenant Ligtfoot uit. “We leren structureel van links naar rechts alles doorzoeken zodat we alle plekken meenemen en dus niks over het hoofd zien.” Dat gaat van drugs tot personen tot wapens tot munitie. “Alles waar we op dat moment de opdracht toe krijgen. Verboden middelen, illegale documenten en ook wapens. We leren naast het doorzoeken onder andere ook hoe je voertuigen op een veilige manier aan de kant zet. Welke

tekens geef je? Hoe benader je mensen? Op welke manier zet je een voertuig neer zodat de vluchtkans het kleinst is en de veiligheid het grootst?”

Hinderlaag

We rijden naar de kust voor de hinderlaag-oefening. Achter het Korrektie Instituut Aruba (KIA) gaan we op zoek naar de militairen die daar een demo te zien krijgen waarbij militairen een hinderlaag vormen. “Tijdens een hinderlaag treden we op tegen een vijand.

Daar trainen we dus een hoger geweldsspectrum”, aldus de Luitenant. We zien dat er een jeep komt aanrijden. Militairen liggen verstopt in de berm en bewegen zich richting het naderende voertuig zodat ze het ongemerkt kunnen omsingelen en het dus geen kant meer op kan. Er worden losse flodders geschoten en de inzittenden worden uit het voertuig gehaald. Tijdens de demo krijgen de toekijkende militairen uitleg over hoe zij dit soort acties in de toekomst het best kunnen uitvoeren.

Foto: Sophie Lodewijks

Aru- en Curmillers werken samen.

Foto: Sophie Lodewijks

Luitenant Mike Ligtfoot geeft uitleg.

Ondersteuning in tijden van nood

Defensie is hier enkel ter ondersteuning van het Land Aruba. “Wij zullen als Defensie nooit op onszelf acties uitvoeren. Dat gaat altijd op vraag van het Land”, legt Luitenant Ligtfoot uit. “We schikken ons naar de Arubaanse wetten. We bereiden ons zo goed mogelijk voor om, indien nodig, de best mogelijke hulp te bieden. Vandaar dat we het contact met de lokale mensen en instanties zo belangrijk vinden.”

RODRIGUEZ - TAEKEMA

EXECUTORIALE VERKOOP

Krachtens artikel 502 respectievelijk 544 e.v. van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba zal de volgende onroerende zaak in het openbaar worden verkocht. De verkoop vindt plaats eerst bij opbod en vervolgens bij afmijning.

- een perceel eigendomsgrond, groot vierduizend negenhonderd vijfennegentig vierkante meter (4.995 m²), gelegen te Rooi Koochi in Aruba, kadastraal bekend als vierde afdeling sectie E nummer 742, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Rooi Koochi 30-E**;

Inzetprijs: Afl. 1.011.000,00; en

In geval van veiling krachtens beslagrecht bestaat geen mogelijkheid tot onderhandse biedingen.

Krachtens een vonnis van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba zal de volgende onroerende zaak in het openbaar worden verkocht. De verkoop vindt plaats eerst bij opbod en vervolgens bij afmijning.

- het recht van erfpacht tot een juli tweeduizend vierendertig op een perceel domeingrond, groot éénduizend zevenhonderd drieënvijftig vierkante meter (1.753 m²), gelegen te Matividiri in Aruba, kadastraal bekend als derde afdeling sectie A nummer 74, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Matividiri 4**.

Inzetprijs: Afl. 650.000,00.

De verkoop zal plaatsvinden ten overstaan van mr H.M. Rodriguez-Taekema, notaris in Aruba, op **26 september 2018 om 10:00 uur** in de vergaderzaal van **RENAISSANCE CONFERENCE CENTER** aan de L.G. Smith Boulevard 82.

De veilingvoorwaarden zijn beschikbaar op het kantoor van de genoemde notaris bij:

Notariskantoor Rodriguez-Taekema
SUCU / De la Sallestraat 60
(rotonde Seroe Blanco)
Tel: (297) 588-2400 • Fax: (297) 588-2500 • Email: j.decuba@notarisrodriguez.com

AMIGOE

Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?
Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

The Mill

ABONNEER NU!
582-4333

Regering ondertekent MoU voor bouw St. Regis Hotel

ORANJESTAD — De Arubaanse regering heeft gisteren in de balzaal van het Ritz-Carlton hotel een Memorandum of Understanding (MoU) ondertekend met hotelketen Marriott en projectontwikkelaar Hotelco voor de bouw van een St. Regis Hotel in Palm Beach.

Het hotel komt feitelijk op de laatste open plek die direct aan het strand van Palm Beach ligt, namelijk het veld direct naast het RIU Antillas. Namens de regering tekenden Infrastructuur-minister Otmar Oduber (POR) en Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP). Namens Hotelco tekende bedrijfseigenaar Walter Stipa, advocaat Johan Sjiem-Fat was door het Marriott gemachtigd om de MoU te ondertekenen. Het gaat om de bouw van een hotel met 222 kamers en twintig appartementen die verhuurd zullen worden. Daarnaast komen in het hotel een casino, een spa en drie restaurants. Stipa schat dat het een investering van rond de 170 miljoen dollar wordt. Ook zegt de projectontwikkelaar ervan uit te gaan dat het hotel tussen de 300 en 400 werknemers zal hebben, net zoveel als het Ritz-Carlton hotel, dat ook

eigendom is van Hotelco. In de eerste helft van december wordt de eerste steen gelegd in bijzijn van kopstukken van het Marriott. Dan worden ook de ontwerpen van het hotel gepresenteerd. In januari start men met de bouw, die in totaal twee en een half jaar moet duren.

St. Regis
St. Regis, een luxemerk van Marriott, wordt de operator van het hotel. Advocaat Sjiem-Fat verklaarde geen vragen van de pers te kunnen beantwoorden omdat hij alleen gemachtigd was om te tekenen. Minister Oduber noemde de onderhandelingen tussen de verschillende partijen 'stevig'. De reden waarom het Marriott de MoU heeft ondertekent is omdat de Arubaanse regering als harde voorwaarde heeft gesteld dat St. Regis de operator zou worden. Met de vorige rege-

Van links naar rechts: advocaat Johan Sjiem-Fat, projectontwikkelaar Walter Stipa, minister Otmar Oduber en minister Dangui Oduber.

ring zou zijn afgesproken dat op die plek 380 time-share kamers zouden komen van W Hotels. Tijdens de persconferentie benadrukte minister Oduber dat het aantal kamers en het type hotel zijn heronderhandeld. Ook werd overeengekomen dat de projectontwikkelaar het publieke gedeelte van het strand voor lokale gebruikers, waaronder instanties die zwembaden geven, gaat verbeteren. Het

strandpolitiebureau wordt verplaatst naar een meer geschikte locatie', aldus minister Otmar Oduber.

Caledonia
Het erfpacht van het terrein zelf staat op naam van Caledonia Properties nv, dat voorheen een dochteronderneming was van Starwood Resorts totdat deze

werd overgenomen door Marriott. Nu is Caledonia ook eigendom van Marriott. Tegen de *Amigoe* verklaarde minister Otmar Oduber vanochtend desgevraagd dat zijn voorganger Benny Sevinger vorig jaar akkoord ging met de overdracht van de aandelen van Caledonia naar Marriott. "Daar zit onze pijn ook", aldus de

minister. Hij zegt dat als de regering in plaats van akkoord te gaan, de aandelenoverdracht had verhinderd, er een kans zou zijn geweest dat het Land het terrein weer in handen zou krijgen. "Maar dat zou tot een juridisch gevecht hebben geleid, want Marriott zou dan claimen dat de nv van hen is."

IN HET KORT

Patatje overval
De Well Done Snack Truck, die bij de Las Americas-ronde staat, werd afgelopen nacht om iets over drie uur overvallen door vier gewapende mannen die het Papiaments goed beheersten. De daders maakten ongeveer 8000 florin buit. De politie vraagt tips via de tiplijn met het nummer 11141. Melders kunnen anoniem blijven. KPA laat weten dat de daders richting Dakota wegreden in een blauwe Daihatsu Terios. Het atraco-team, BFTO en slachtofferhulp kwamen ter plekke voor onderzoek en ondersteuning.

Sappige buit
Er werd het afgelopen week-einde ingebroken in de Pieter Boer-school. De directrice kwam hier op maandagochtend achter en belde de politie. Die kwam ter plekke en constateerde dat de dieven de ijzeren deur van de noordelijke gevel vernielden om de koffiekamer binnen te komen en daar enkele pakken fruitsap meenamen. Het Bureau Forensisch en Technisch Onderzoek (BFTO) werd ingeschakeld voor sporenonderzoek.

Wederom grote buit
Een patrouille werd zondagavond opgeroepen voor een diefstal in Seroe Janchi. Een man had daar de dag ervoor namelijk zijn auto geparkeerd maar niet op slot achter gelaten. Toen hij terug bij zijn wagen was, zag hij het portier openstaan. De auto was overhoop gehaald en het dashboard was geopend. Er werden vijf tot zes betaalbewijzen gestolen waarvan de eigenaar niet meer precies wist waarvan deze afkomstig waren.

Begroting 2019 ondertekend door kabinet

ORANJESTAD — Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) en minister van Financiën Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) hebben gisteren de voorlopige begroting voor 2019 afgerond en ondertekend. Volgens procedure zal deze eerst naar de Raad van Advies en het College Aruba Financieel Toezicht (Caf) worden gestuurd.

Na de aanbevelingen van deze adviesorganen, wordt de begroting gedeeld met de Staten. Volgens een persbericht slaagt het kabinet erin om een tekort van 155 miljoen florin in 2017, die het naar eigen zeggen heeft geërfd van de vorige regering, om te buigen naar een tekort van 25 miljoen florin in 2019. Eerder gaf pre-

mier Wever-Croes aan dat 'dit niet gemakkelijk was'. "De situatie blijft moeilijk, maar we zijn de goede weg ingeslagen."

De begroting voor 2019 wordt ingediend terwijl de regering Wever-Croes onderhandelt met de Nederlandse regering over het financiële toezicht door het

Caf. De huidige regeling, zoals vormgegeven in de Landsverordening Aruba Financieel Toezicht (Laft), loopt aan het einde van dit jaar af. Wever-Croes gaf eerder aan dat er met Nederland nieuwe afspraken komen over het begrotingstekort, de schuldennorm en aantal overheidspersoneel.

Fractie AVP verliest voorzitterschap commissies

ORANJESTAD — Oppositiepartij AVP beklagt zich over het feit dat haar fractie het nieuwe parlementaire jaar is uitgesloten van elk voorzitterschap of vice-voorzitterschap van de vaste en bijzondere commissies. "Deze handelwijze is een uitholling van onze democratische rechtsstaat door de regeringspartijen", verklaarde Statenlid Richard Arends (AVP) afgelopen week na afloop van de openbare vergadering waarin de voorzitterschappen werden vastgelegd.

De Staten van Aruba kennen vijftien vaste commissies en vijf bijzondere commissies. Voorzitters van deze commissies kunnen commissievergaderingen bijeenroepen en ministers of andere instanties uitnodigen om inhoudelijk over bepaalde beleidsthema's te vergaderen. In het parlementaire jaar 2017-2018 was Arends voorzitter van de vaste commissie Overheids-nv's en Nutsbedrijven. Bovendien was hij vice-voorzitter van de vaste commissie Openbare Financiën en Economische Zaken. Zijn partijgenoot Robert Candelaria was voorzitter van vaste commissie Transport en Communicatie. Zowel de AVP als de MEP heeft hetzelfde aantal zetels

in het parlement en zouden hierdoor het voorzitterschap over hetzelfde aantal vaste commissies moeten hebben, stelt Arends in een persbericht. Hij vindt dat de aangenomen commissie-indeling geen weerspiegeling is van de zetelverhoudingen in het parlement na de verkiezingsresultaten van september 2017. Partijpolitieke belangen om de oppositie en winnende partij de mond te snoeren hebben de doorslag gegeven, aldus Arends. Hij stelt dat het niet ongebruikelijk is voor oppositieleden om vaste commissies voor te zitten.

Reactie MEP
In een reactie hierop stelt MEP-fractievoorzitter Rocco

Tjon dat de AVP-fractie tijdens de onderhandelingen voor de vaste commissies de voorzitterschappen voor Transport en Justitie en de vice-voorzitterschappen voor Toerisme, Financiën en de nieuwe bijzondere commissie voor Sustainable Development Goals (SDG) kreeg aangeboden. "Ze hebben deze echter geweigerd. Ze wilden per se het voorzitterschap voor Overheids-nv's en Nutsbedrijven, of niets."

SDG's
Overigens werd afgelopen vrijdag ook een nieuwe bijzondere commissie in het leven geroepen, namelijk die voor Ontwikkeling en Monitoring Sustainable Development Goals. Deze bijzondere commissie, onder voorzitterschap van Setty Christiaans-Yarzagaray (MEP), zal zich buigen over hoe op beleidsniveau het best kan worden gewerkt naar het bereiken van de zeventien door de Verenigde Naties opgestelde doelen op gebied van duurzame ontwikkeling en welke rol het Arubaanse parlement hierin kan spelen. Christiaans-Yarzagaray, die ook al voorzitter is van de vaste Statencommissie voor Toerisme, neemt deze week deel aan een bijeenkomst van Parlatino over landbouw, veeteelt en visserij. Zij maakt deel uit van de commissie in Parlatino dat gaat over dat onderwerp.

‘Meer pro-actief, niet afwachten tot we vragen krijgen’

Vervolg van pagina 1

Publiek
Wat gaat de bevolking merken van deze veranderingen bij AZV? Directeur Goedhoop legt uit dat burgers op twee manieren in contact komen met AZV: als ze ziek zijn en via communicatie. Hij neemt de wachttijden als voorbeeld. "Dit is een complex probleem. AZV is er mee bezig, samen met zorgverleners, maar we moeten systematisch zoeken naar een oplossing. Dat zal niet van de ene op de andere dag gaan, dat is niet realistisch." Op communicatiegebied ziet de directeur dat veel mensen sociale media – met name Facebook – gebruiken om informatie te krijgen. "Onze aanwezigheid op sociale media mag wel wat intensiever worden. Meer pro-actief en niet altijd afwachten tot we vragen krijgen. Ik hoop dat we via die media dichterbij de verzekerden kunnen komen."

Positieve medewerkers
De directeur heeft met drie doelgroepen te maken: de medewerkers van AZV, de zorgverleners en de klanten/burgers. De medewerkers van AZV ziet hij als zijn belangrijkste doelgroep. "Tot eind oktober heb ik met iedereen individuele kennismakingsgesprekken om te horen wat zij willen en uit te leggen waar ik sta. Dat zijn positieve gesprekken, merk

De nieuwe directeur van AZV, Ruben Goedhoop, op de sofa die in zijn kantoor staat.

ik, en dat is belangrijk. Zorg voor jezelf en je medewerkers, want dan krijg je een gelukkige werksfeer."

Zorgverleners
De tweede groep zijn de zorgverleners. Goedhoop: "Dit zijn zelfstandige organisaties met een eigen werkwijze. Maar de manier waarop zij patiënten behandelen, dat wordt AZV – al dan niet terecht – aangerekend." Vanuit de verzekerde gezien, begrijpt Goedhoop dit. "Zij betalen AZV-premie en vinden dat AZV dan ook moet zorgen voor kwalitatieve zorg." Hij heeft daarom ook kennismakingsgesprekken met zorgverleners en met andere partners, zoals bijvoorbeeld de Inspectie Volksgezondheid en het ziekenhuis. Inhoudelijk wil de directeur niet in-

gaan op deze gesprekken, "ik kan alleen zeggen dat sommigen alleen kennismaken en dat andere zorgverleners direct ter zake komen".

Verzekerden
De derde groep zijn de verzekerden. "Vanaf de dag dat bekend was dat ik de nieuwe directeur van AZV werd, heb ik gemerkt dat het een bijzonder publieke functie is. Mijn telefoon stond roodgloeiend, met zakelijke felicitaties, persoonlijke reacties en gevraagd en ongevraagd advies. Veel mensen wilden direct met me praten om te vragen om iets aan te pakken. Mensen die ziek zijn en hopen dat ik iets voor ze kan betekenen. Ik neem ze dat niet kwalijk, maar het enige dat ik kan doen is doorverwijzen naar mijn medewer-

kers en er voor zorgen dat ze te woord worden gestaan."

Wijsheid en geduld
In een interview dat de *Amigoe* eerder had met de vorige directeur van AZV, Anco Ringeling, wenste hij Goedhoop 'wijsheid, geduld en een goede relatie met zorgverleners'. Wat kan de nieuwe directeur met deze woorden? "Ik neem mijn adviezen serieus. Wijsheid kun je over het algemeen niet trainen, geduld wel. Mijn professionele carrière heeft een andere dynamiek (Goedhoop komt van PriceWaterhouseCoopers, waar hij directeur was, red). Ik ben nieuw in de organisatie, ik wil laten zien dat ik het beste voor heb en dat doe je door resultaat te leveren. Maar dat kost tijd, en soms moet je eerst een stap terug

doen, voordat je vooruit kan." Overigens staat Goedhoop daarin niet alleen. "Bij het Uitvoeringsorgaan zijn op directieniveau twee nieuwe mensen gekomen, ook Joost Samuels is nieuw. Hij was huisarts en is nu CMO, Chef Medical Officer. Ik heb geen medische achtergrond, dat is ook niet nodig. Ik maak gebruik van onze medische professionals om beslissingen te nemen en daarin staat Samuels naast me."

Levens redden
Goedhoop besluit het interview met een anekdote, die voor hem goed weergeeft hoe hij zijn nieuwe uitdaging ziet. "Twee weken geleden zat ik met iemand in de auto, die aan mij vroeg wat ik voor werk deed. Ik antwoordde dat ik bij AZV werk, en het werd me duidelijk dat hij niet wist wat mijn functie was. Ik voelde me een soort *mystery shopper*." Goedhoop kreeg vervolgens van deze medepassagier, een kankerpatiënt, te horen dat hij bij dankzij AZV kon worden behandeld en daardoor nog leeft. Zonder AZV, zei deze passagier, zou hij zijn overleden. "En dat is", besluit Goedhoop, "de impact van AZV op Aruba. We redden levens." Goedhoop heeft deze persoon in de auto niet verteld wat zijn functie was. Hij ziet de toekomst vol vertrouwen en enthousiasme tegemoet.

Het Land Aruba is voornemens in het openbaar aan te besteden, het door Aruba Tourism Authority te financieren project: “Aanbrengen Voetgangersrailing & Verbetering Beloopbaarheid LG Smith Blvd Deel 1”.
Volgens bestek DOW nr. 02 - 2018.

Korte omschrijving van het werk:
Het optimaliseren van de bestaande op en afritten, aanbrengen van voetgangersrailing op het traject vanaf de Paardenbaai Plaza (Welcome Plaza) tot en met Royal Plaza.

Uitvoeringstermijn: **80 werkbare werkdagen** na datum van opdrachtbrief, incl. bestellingstijd.

Het bestek is vanaf **19 september 2018** verkrijgbaar bij DOW tegen betaling van **Afl. 350,-**. De betaling te voldoen bij de kassier van de Dienst Openbare Werken (DOW). De openbare bescheiden liggen ter inzage vanaf **19 september 2018** te DOW bij het Secretariaat van de Directie.

Inlichtingen worden verstrekt op **25 september 2018** om 10.00 uur v.m. te DOW. De Nota van Inlichtingen wordt vastgesteld op **28 september 2018**. De openbare aanbesteding vindt plaats op **26 oktober 2018** om 11.00 uur v.m. op het kantoor van de directeur van de Dienst Openbare Werken.

De inschrijver moet bij zijn inschrijving de volgende vereisten overleggen:
1. Bewijs van inschrijving in het register van de Kamer van Koophandel van Aruba (niet ouder dan 6 maanden).
2. Bereidheidsverklaring tot het instellen van een bankgarantie of borg.
3. De staat van eenheidslijzen voor verrekking van meer- en minderwerken.
4. Een lijst van in te schakelen onderaannemers.
5. Overige vereisten opgenomen in het bestek.

Inschrijving dient te geschieden op het bij het bestek gevoegde en gewaarmerkte inschrijvingsformulier.

Ocan's Spotlight:

Maciba Hull

Nederland telt meer dan 150.000 inwoners met wortels in Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius en Saba. Duizenden hiervan zijn op hun eigen manier succesvol. Stichting Ocan plaatst dit jaar elke week één van hen in de Spotlight. Deze week Maciba Hull uit St. Maarten, werkzaam als verpleegkundige in het Erasmus Universitair Medisch Centrum.

“Een buurvrouw op St. Maarten was verpleegkundige in het St. Maarten Medical Center. Als klein meisje wist ik niet precies wat het inhield, maar het had een enorme aantrekkingskracht. Ik heb nooit iets anders gewild. Ik werk in het Erasmus Universiteit Medisch Centrum op de afdeling HPB voor mensen met lever-, pancreas- en galwegenziektes. Verpleegkunde is onvoorspelbaar. Je moet de juiste beslissingen kunnen nemen, risico's kunnen inschatten, het beste uit een situatie kunnen halen en je hoofd koel houden. Niet alle patiënten overleven het, dus je moet een balans zien te vinden tussen empathie en persoonlijk niet te veel betrokken raken. Je mag niet verlamd raken, maar je moet je gedachten omzetten in kracht. Ik werk ook als coördinatie-verpleegkundige. Samen met een arts kijk ik waar we patiënten kunnen plaatsen die bij de spoedeisende hulp binnenkomen. Ik kijk wie binnen een team het meest geschikt is voor een taak, want zelfs ervaren verpleegkundigen raken soms toch in de stress. Ik spring bij waar nodig. Ik werkte ook enige tijd op de polikliniek. Ik draaide een verpleegkundig spreekuur met patiënten als voorbereiding op hun ziekenhuisopname. Verpleging is dus meer dan alleen het wassen van patiënten.”

Obstakel

“Ik was veertien toen we naar Nederland verhuisden. Voor mij was het een cultuurschok. Ik begon in het tweede jaar van het vmbo, een lager niveau dan de high school die ik op St. Maarten volgde. Ik vond het zwaar dat ik niemand kende,

opnieuw vrienden moest maken en daarbij de taal moest leren. Ik had de eerste paar jaren vaak heimwee. Ik spijbelde veel, ik bleef liggen als mijn moeder 's ochtends naar haar werk ging. Voordat ze thuiskwam stond ik op en deed ik net alsof ik naar school was geweest. Na de middelbare school volgde ik de richting Helpende Zorg en Welzijn op het Mondriaan College MBO. Er waren momenten waarop ik huilend thuis kwam van mijn stage in een verpleeghuis, omdat ik het niet leuk vond en in een ziekenhuis wilde werken.

Ergens kwam een omslag. Ik denk dat ik gewoon volwassen werd. Ik besepte dat ik moest ophouden met dat gedoe en gezeur. Op het mbo niveau 4 kreeg ik de kans om stage te lopen in het Erasmus Universitair Medisch Centrum. Klasgenoten waarschuwden dat ik daar met mijn kleurtje dubbel zo hard moest werken, maar ik wilde het per se, ongeacht wat ik daarvoor moest doen. Na een jaar stage op de kinderafdeling en een jaar bij vasculaire- en transplantatiechirurgie boden ze me een baan aan. Ik werk er nu zeven jaar en ben aan mijn bachelor verpleegkunde op hbo-niveau begonnen. Ik ben nog lang niet uitgeleerd en dat is ook onmogelijk in dit vak. Daarbij wil ik zoveel mogelijk ervaring opdoen op het gebied van verpleegkundige om breed inzetbaar te zijn.”

Inspiratie

“Mensen in het ziekenhuis bevinden zich in een kwetsbare, machteloze situatie. Het is mooi om hen te begeleiden. Ik kan misschien weinig veranderen aan de situatie, maar kan wel helpen om met die situatie om te gaan. Ik begrijp dat ze het moeilijk hebben, maar probeer toch een positieve kijk te stimuleren. Als je het mentaal opgeeft, dan geeft je lichaam het ook op. Ze hangen samen. Het geeft me kracht. Mensen liggen levenloos in hun bed als ze net binnen zijn gebracht, maar lopen energiek het ziekenhuis weer uit. Ik haal ook voldoening uit de wijze

waarop ik het beste weet te maken van een stressvolle baan. Het kiezen van de juiste prioriteiten. In elke organisatie spelen er veel dingen, bijvoorbeeld op het gebied van logistiek, en het is belangrijk om te zorgen dat een cliënt daar niets van merkt. Hij of zij heeft al zijn of haar krachten nodig om te herstellen.”

Dankbaar

“Mijn moeder was altijd trots op me. Ze heeft me altijd gestimuleerd om een betere Maciba te worden. Ik wilde haar dus alle reden geven om trots te zijn. Bovendien wilde ik een betere basis dan mijn moeder. Zij stopte met school toen ze op haar zeventiende van mij beviel. Vervolgens heeft ze altijd hard moeten werken om rond te komen. Twee jaar geleden is ze overleden aan borstkanker, die was uitgezaaid naar haar lever. Ik ben altijd blij en dankbaar dat ik voor haar kon zijn als dochter én met mijn kennis als verpleegkundige.”

Helpen

“Misschien wil ik in de toekomst iets in het onderwijs of management doen. Er zijn op mbo-niveau veel verpleegkundigen met een multiculturele achtergrond. Ze worstelen met dezelfde dingen als ik en hebben het gevoel dat ze zich dubbel moeten bewijzen. Ik denk dat ik een bron van inspiratie ben. Ik kan laten zien dat het mogelijk is en welke stappen je daarvoor moet nemen. Dat ze zich niet door een persoon moeten laten weerhouden van hun doelen. De werkvloer is niet altijd leuk, maar ze zijn er naast hun dromen en doelen in de eerste plaats voor de patiënten.

De laatste jaren denk ik steeds vaker aan een terugkeer naar St. Maarten. Ik weet niet hoe ik het zou ervaren, want in Nederland ben ik volwassen geworden. Maar ik zie het als een taak om met mijn expertise en kennis bij te dragen aan de groei van mijn land.”

Advies

“Willen is kunnen! Iemand zei dat ooit

Foto: Maciba Hull

tegen mij en ik zeg het nu vaak tegen mezelf. Beperk je bovendien niet tot een bepaalde omgeving. Door het verbreden van je horizon ontdek je dingen waarvan je het bestaan niet kende. Tot slot denk ik dat adviezen er zijn om naar te luisteren, maar niet altijd om op te volgen. Soms adviseren mensen je om iets niet te doen, terwijl ze je drive niet kennen.

Als ik had geluisterd naar het advies van mijn klasgenoten, had ik die mooie baan nu niet gehad.”

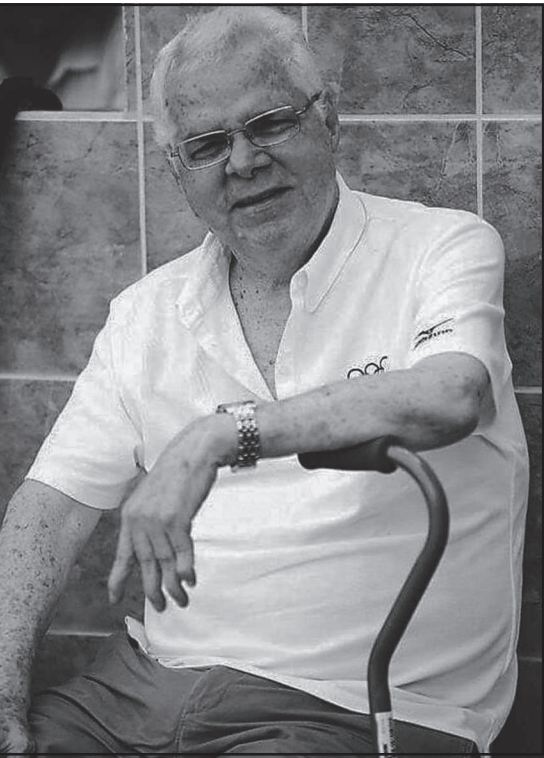

E famia di Comité Olimpico Arubano tin e tristo deber di anuncia e fayecimento di Meneer Adolf Mariano Hoevertz carifosamente yama Dolf.

Meneer Dolf Hoevertz ta tata di Secretaria General di COA y Miembro di IOC. Sra. Nicole Hoevertz y welo di atleta elite Kyra Hoevertz.

Hopi forza na Nicole, na ruman Orlando Hoevertz y demas famia den e momentonan difícil aki.

Cu meneer Dolf Hoevertz Sosega na Paz.

Steun ons
werk
met
uw
gift.

Boogaard Assurantiën N.V. roept sollicitanten op voor de functie van:

JURIDISCH MEDEWERK(ST)ER

Functiebeschrijving

Wij zijn op zoek naar een juridisch medewerk(st)er die integer, accuraat en pragmatisch is en die beschikt over voldoende analytisch vermogen. De collega die wij op het oog hebben moet zowel zelfstandig als in teamverband kunnen functioneren. Tevens dient hij / zij een sterke wil te hebben om zich continu te blijven ontwikkelen.

Deze collega is verantwoordelijk voor het ‘compliance’ beleid binnen onze organisatie, biedt ondersteuning aan de Directie en brengt adviezen uit binnen het kader van zijn / haar functie. Gezien de aard van deze functie wordt van deze professional een overtuigende- en sterke persoonlijkheid verwacht.

Functieprofiel

- * Minimaal HBO-rechten
- * Minimaal drie jaar werkervaring;
- * Beheerst het Nederlands, Engels, Spaans en Papiaments in woord en geschrift
- * Kan vlot omgaan met het MS Office-pakket

Wij bieden

Een boeiende baan in een dynamische organisatie waarbij pro-activiteit wordt gewaardeerd. De organisatiecultuur kenmerkt zich door een professionele en informele sfeer en collegialiteit. Het betreft een fulltimebaan met een aantrekkelijk pakket aan secundaire arbeidsvoorwaarden.

Bent u de kandidaat die wij zoeken? Mail dan uw sollicitatiebrief en CV uiterlijk op 30 september a.s. naar e.demei@boogaard.aw.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met mevrouw Mw. Evelyn de Mei op telefoonnummer 528-8888.

Sinti bo bon, sinti bo trankil cu Boogaard!

**Fundacion pa Hende Muhe
den Dificultad**
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma – Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

ARUBA ANIMAL SHELTER

BEKENDMAKING

Aruba,

Geachte abonnee,

Bent u één van onze abonnees die een automatische incasso bij de bank heeft?
Betaalt u minder dan Afls. 36,00 per maand? Dan verzoeken wij u uw opdracht met speed aan te passen.

Of hebt u misschien een openstaande saldo, dan raden wij u aan contact op te nemen met Zulaika op telefoon nr 582-4333.

U kunt uw abonnementbetalingen online doen. Onze bankrekening nummers zijn als volgt:

Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903
Banco di Caribe rekening nr. 81027801
RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190

Met als thema ‘Flourishing’ Universiteit opent academisch jaar

ORANJESTAD — De Universiteit van Aruba (UA) opende vrijdagavond officieel het academisch jaar 2018-2019. Voor de UA was het een extra speciale avond omdat ze haar dertigjarig bestaan vierde. Hierbij werd er teruggeblikt op hoe de universiteit de afgelopen decennia is gegroeid, niet alleen als instituut maar ook de alumni heeft gestimuleerd in groei en verdere ontwikkeling.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

Speciaal voor deze gelegenheid werden de eerste alumni van onder meer de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (FdR), maar ook de Financieel Economische Faculteit (FEF) die vijf jaar later van start ging en dit jaar haar 25-jarig jubileum viert. Bij de opening van het academisch jaar waren ook premier Evelyn Wever-Croes (MEP), Onderwijs-minister Rudy Lampe (RED) en diverse statenleden aanwezig. De rector van de universiteit, Glenn Thodé vertelt aan de *Amigoe* dat het altijd spannend blijft hoe het publiek de toespraken ontvangt. “Omdat de The Faculty of Law haar 30-jarig jubileum viert en de FEF haar 25-jarig jubileum, hebben we ervoor gekozen om de eerste afgestudeerden van deze faculteiten uit te nodigen en hun verhaal te laten vertellen. Hierdoor kan de bevolking ook de vruchten zien die de universiteit afwerpt, van de ontwikkeling van onze studenten tot aan hoe zij er op hun beurt met hun bijdrage voor zorgen dat het eiland verder floreert, zo stelt hij.

Student 001
De eerste afgestudeerden Dave Kock en Roccini Anthony, blikten terug op hun tijd aan de universiteit als student ‘001’. Kock was de eerste die afstudeerde aan de FdR en Anthony de eerste aan de FEF. Met grappige anekdotes vertelden ze hoe ze als proefkonijnen hun schooljaren aan de universiteit hadden ervaren. Proefkonijn zijn zorgde ook voor een groei in hun

Foto: Melissa Stamper

Naborrel van de opening van het academisch jaar van de Universiteit van Aruba.

persoonlijke ontwikkeling, zo gaf de universiteit hen de vrijheid om te kunnen groeien, leggen ze uit, ‘hier was je geen nummer maar kenden de docenten jouw naam.’ Ook Thodé vertelt over zijn eigen ervaringen als student aan de UA. “Onze verhalen maken deel uit van honderden andere verhalen”, zei hij in zijn toespraak.

Groei
Daarnaast liet hij ook aan de hand van een tijdlijn de groei van de afgelopen jaren zien. “Elke stap die genomen wordt is een kans om te groeien.” Aan de cijfers die getoond zijn is te zien dat de afgelopen jaren gemiddeld tweederde van de studenten aan de UA vrouw is. Diverse factoren kunnen hierbij een rol spelen, zoals aanleg en kunde van jongens maar het kan ook te maken hebben met ons aanbod, technische opleidingen zijn namelijk niet vertegenwoordigd, zo stelt hij.

Brain drain
Een universiteit in je eigen gemeenschap geeft je de kans een hogere opleiding te volgen binnen de samenleving. Als er op Aruba geen universiteit was geweest was ik samen met andere UA-leerlingen weggegaan om elders te studeren, zo legt hij uit. Daarom vinden we het belangrijk dat we via de universiteit ook de *brain drain* kunnen aanpakken, aldus Thodé.

Vooruitblik
“We hebben op dit moment meer opleidingen die onder ‘humanities’ vallen, wat we echter niet hebben zijn opleidingen die meer technisch ingesteld zijn. Wij hebben een *brain drain* op het gebied van technologische studies daarom is de UA zich ook aan het voorbereiden om een technische en wetenschappelijke studie toe te voegen aan het aanbod. Hiervoor werken ze samen met KU Leuven aan het

project ‘smart island solutions through science technology engineering and math’.

“Hierbij gaat het om een multidisciplinaire aanpak op duurzame uitdagingen in kleine gemeenschap-

pen en we hopen binnenkort bevestiging te mogen ontvangen vanuit EU. Met deze stap hopen we nieuwe deuren te openen. Zo kunnen we *brain drain* op het eiland bestrijden”, besluit Thodé.

Fotografiecursus Stichting Rancho Inschrijving ‘Tempo pa click’ geopend

ORANJESTAD — Stichting Rancho laat weten dat de inschrijving voor de fotografiecursus ‘Tempo pa click’ weer geopend is. Deze vindt plaats in de oktobervakantie. De stichting is ook op zoek naar vrijwilligers die kunnen assisteren bij de cursus.

De cursus is bedoeld voor jongeren vanaf vijftien jaar en volwassenen. Tijdens de vakantie van 1 tot en met 6 oktober van 08.30 tot 14.00 uur worden deelnemers begeleid door fotograaf Desmond Ridderstap om te leren fotograferen. Daarna gaan de cursisten op stap in een ‘photo walk’, onder andere door de wijk Rancho. De cursussen vinden plaats bij het activiteitencentrum van Stichting Rancho. Er zijn twee verschillende groepen, de tie-

ners vanaf vijftien jaar en de volwassenengroep. De drempel om mee te doen is laag gehouden, inschrijven kan via stichtingrancho@gmail.com en kost 35 florin per persoon.

Vrijwilligers
Daarnaast is de stichting op zoek naar vrijwilligers die het leuk vinden om buiten te zijn en de workshopgevers te ondersteunen.

Zo moeten ze onder andere een fotoreportage maken van de activiteiten, deze posten op sociale media, de activiteiten coördineren en het eten en drinken voorbereiden. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden bij Ginelly Quandt via stichtingrancho@gmail.com met de vermelding ‘Tempo pa Click 2018’. Een kennismakingsgesprek maakt deel uit van het selectieproces.

Jaarlijkse Beach Clean-up van Ahata op 27 oktober

ORANJESTAD — Aruba Hotel and Tourism Association (Ahata) organiseert op zaterdagmorgen 27 oktober van 08.00 tot 10.30 uur haar jaarlijkse actie om de stranden van Aruba op te ruimen. Het is 17e editie van de Beach Clean-up die ‘Pa bienestar di Aruba’ als thema heeft.

Met de schoonmaakactie wil Ahata het bewustzijn bij het publiek vergroten over wat de schade, veroorzaakt door zwerfafval, en vooral plastic, aan flora en fauna op land en in zee kan toebrengen. Ahata roept haar leden, de hotels van Aruba, scholen, bedrijven, toeristen massaal op om mee te doen zodat zoveel mogelijk stranden kunnen worden aangepakt.

Aan de laatste editie van de Beach Clean-up deden

bijna 1900 mensen mee die gezamenlijk zeven 20 voet-containers aan rommel van de stranden haalden. Toen werden ongeveer 25 stranden en baaien verspreid over het hele eiland schoon gemaakt. Volgens een vertegenwoordiger van Ahata was er vorig jaar ‘merkbaar meer afval’ op de stranden dan de jaren ervoor. De branche-organisatie hoopt ook dat veel ouders met kinderen meedoen ‘zodat het goede voorbeeld kan worden gegeven’ en de bewustwording over afvalproblematiek al jong begint.

Om mee te doen aan de 17e editie van de Beach Clean-up kan het publiek zich voor 8 oktober opgeven bij Ahata. De registratie kan via email aan vanessa@ahata.com of per telefoon, nummer: 582-2607.

Caribbean Coffee Festival 2018

SAN NICOLAS — Koffieliefhebbers kunnen hun hart ophalen op 29 september. Dan wordt het eerste Caribbean Coffee Festival georganiseerd van 09.00 tot 13.00 uur in San Nicolas, tijdens het evenement ‘Experience San Nicolas’.

Tijdens het festival kan het publiek kennis maken met verschillende soorten koffie. “Of je nu een beginneling bent, een aficionado, cafeïneverslaafde, koffie-nerd of in de koffie-industrie zit, dit is het evenement voor jou”, belooft de organisatie. Het evenement wordt verzorgd door bedrijf Barista di Cuore, die ook barista's traint, koffie-workshops organiseert en veel kennis in huis heeft over verschillende

koffietechnieken, koffiebonen en melanges.

Lezing
Bij de Nicolaas Store is een lezing ‘Compartimi. Koffie un industria inespera’ van 11.00 tot 12.00 uur. Deze wordt gegeven door David Cybul en schrijver Benjamin Romero van het boek ‘E negoshi di koffie na Aruba’. De lezing wordt gemodereerd door FMA-curator Renwick Heronimo. Toegang kost 5 florin.

Bustour
Fundacion Museo Arubano (FMA) organiseert op dezelfde dag ook haar Museum Bus Tour, mensen kunnen instappen bij Historisch Museum Fort Zoutman en worden naar het Industry Museum in San Nicolas gebracht, krijgen een rondleiding langs de murals van San Nicolas, bezoeken Experience San Nicolas en de Nicolaas Store om daarna weer terug te rijden naar Fort Zoutman. Dit vindt ook plaats tussen 09.00 en 13.00 uur. De bustour kost 15 florin, dit is inclusief snacks en drinken, meer informatie via 588-5199 of 584-7090.

Aanmelding Appeltjes van Oranje geopend

DEN HAAG — Sociaal Maatschappelijke organisaties in het Caribische deel van het Koninkrijk kunnen zich vanaf nu aanmelden voor de Appeltjes van Oranje van het Oranje Fonds. Het thema van 2019 is ‘De kracht van samen, met vrijwilligers doe je meer’.

Het Oranje Fonds zoekt organisaties ‘die op een bijzondere wijze vrijwilligers weten te mobiliseren en actief te houden om mensen duurzaam met elkaar te verbinden’, aldus een persbericht. Aanmelden kan tot en met

14 oktober via www.oranje-fonds.nl/appeltjes. Volgend jaar in mei wordt de prijs uitgereikt door Koningin Máxima op Paleis Noordeinde in Den Haag. De Appeltjes van Oranje worden jaarlijks uitgereikt aan drie sociale projecten. Winnaars krijgen een

bronzen beeldje, gemaakt door Prinses Beatrix, en een geldbedrag van 15.000 euro. Projecten die kans willen maken moeten aan een aantal voorwaarden voldoen. Alle criteria voor deelname zijn te vinden op www.oranje-fonds.nl/appeltjes.

Leerlingen Colegio bezochten VNO op Prinsjesdag

ORANJESTAD — De Nederlandse Vertegenwoordiging in Oranjestad (VNO) kreeg twee klassen van het Colegio Arubano op bezoek voor een gastcollege over Prinsjesdag in Nederland.

Beide klassen, een havo 4 en een vwo 5, hebben geschiedenis in hun pakket. Zij kregen tijdens deze bijeenkomst meer te horen over de ceremonies van Prinsjesdag, de betekenis

van overheidsfinanciën en het Koninkrijk der Nederlanden. Speciale gast was oud-gouverneur Fredis Refunjol. De leerlingen kregen de opdracht om via de werkvorm ‘Denken-Delen-

Uitwisselen’, in groepen met ideeën te komen over hoe de samenwerking binnen het Koninkrijk er over twintig jaar uit zou moeten zien.

Deze werden gepresenteerd aan oud-gouverneur Refunjol en plaatsvervangend vertegenwoordiger van Nederland op Aruba, Gijs

Baars. Bij de presentaties lieten de leerlingen onder meer weten dat zij de samenwerking binnen het Koninkrijk op het gebied van Defensie en Justitie heel belangrijk vinden. Andere thema's die door de leerlingen werden genoemd waren overheidsfinanciën en het behoud van de Arubaanse identiteit.

Aruba Animal Shelter
**Cats and Dogs
awaiting Adoption**
www.arubaanimalshelter.com

El Ayoubi wil duidelijkheid over gevolgen geldtekort voor KPC

WILLEMSTAD — PAR-Statenlid Jeser El Ayoubi maakt zich zorgen over de financiële situatie bij het Korps Politie Curaçao (KPC) en de perceptie dat deze situatie een slechte invloed heeft op het functioneren van het KPC. Hij heeft diverse schriftelijk vragen gesteld aan minister van Justitie Quincy Girigorie (PAR) voor duidelijkheid over de situatie bij het politiekorps.

“De PAR-fractie neemt kennis van herhaalde mediaberichten over onrust bij het KPC met betrekking tot het management, de financiële situatie, of een combinatie van beide. Het geldtekort heeft effect op de justitiële keten, wat de indruk creëert onder de samenleving dat dit invloed heeft op het functioneren en de effectiviteit van de politiekorps-

leden. Dit is een negatieve ontwikkeling die zo spoedig mogelijk aangepakt moet worden. Geldtekort kan zeker invloed hebben op het gedrag van, en de uitvoering van de taken door deze leden. Aan de andere kant vergt deze situatie een beleid om de impact van het geldtekort en de onrust zowel intern als extern te minimaliseren, met als doel

garanderen dat de agenten ‘on the ball’ blijven in hun functioneren.”

El Ayoubi wil van de minister weten of er ooit een nulmeting is gedaan bij alle KPC-afdelingen om een duidelijk beeld te krijgen over de situatie; of de uitdagingen van dergelijke aard zijn dat deze een optimaal functioneren van het korps belemmeren; en of de financiële situatie van dergelijke aard is dat diverse politieafdelingen en/of -diensten samengevoegd zullen moeten worden.

Ook wil het Statenlid weten welke aanpassingen ingevoerd moeten worden

vanwege het geldtekort bij het KPC. Verder vraagt hij of de financiële uitdagingen invloed hebben op alle KPC-afdelingen en hoe de minister zal omgaan met de wijzigingen die al ingevoerd zijn of die nog ingevoerd moeten worden.

“Wij zijn op de hoogte van de delicate financiële situatie waarmee Curaçao nu te kampen heeft, maar dit kan niet ten koste gaan van het veiligheidsgevoel van de bevolking. Deze situatie vergt de deelname en begrip van iedereen, om te komen tot concrete afspraken en zo gezamenlijk te blijven werken aan een veilig Curaçao.”

Regering boort EU-fondsen aan voor oprichting Energiebureau

WILLEMSTAD — Het ministerie van Economische Ontwikkeling heeft een financieringsverzoek bij het Europees Ontwikkelingsfonds ingediend voor het oprichten van een Energiebureau. Het bureau moet alternatieve en duurzame vormen van energie bevorderen en reguleren. Dat stelt het ministerie in de ontwerp-begroting 2019.

Op 21 maart jl. is het Nationale Energiebeleid door de ministerraad vastgelegd. Een van de pijlers van het energiebeleid vormt de oprichting van het Energiebureau. Dit bureau zal pas daadwerkelijk worden vormgegeven als de nieuwe energiewet is aangenomen. Het is de bedoeling om deze wet eind 2019 aan het parlement aan te bieden. Om het implementatieproces van het energiebeleid niet stil

te leggen, is als voorloper van het Energiebureau de Werkgroep Implementatie Energiebeleid (WIEB) bij Landsbesluit opgericht. De Werkgroep IEB maakt onderdeel uit van het ministerie van Economische Ontwikkeling en moet onder meer de oprichting van het Energiebureau voorbereiden. Verder is de werkgroep belast met het opstellen van energiewetgeving; het monitoren en rapporteren van de voort-

gang van het energiebeleid; het geven van adviezen over specifieke energie- en water-vraagstukken aan de overheid, en het aanboren, werven en beheren van fondsen van internationale organisaties voor implementatie van het energiebeleid.

De werkgroep is reeds gestart met een inventarisatie van de aandachtsgebieden en de structuur van de te ontwikkelen energiewet. Ook is er een eerste ‘tiger team’ opgericht, dat het proces begeleidt ter realisering van de strategie ‘waste to energy’ uit het energiebeleid. Tot slot heeft de werkgroep ook al contacten gelegd met internationale organisatie zoals Unido, ‘The

Climate Change Initiative’, ‘Greening the Islands’ en TNO om samen met hen de ontwikkelingen zoals opgenomen in het energiebeleid een boost te geven en hiermee te trachten financiering te werven en nieuwe industriële en innovatieve trajecten tot stand te brengen. Volgens het ministerie van Economische Ontwikkeling wordt door de toepassing van diverse vormen van alternatieve energie binnen het bedrijfsleven te stimuleren, beoogd de ‘cost of doing business’ aanzienlijk te verlagen. Hierdoor kunnen betaalbare producten en diensten worden aangeboden op de markt en wordt de concurrentiepositie van bedrijven versterkt.

Meeste vuil opgehaald in Scherpenheuvel, Suffisant en Soto

WILLEMSTAD — Selikor heeft in het kader van World Clean Up Day afgelopen zaterdag het meeste vuil opgehaald in de wijken Scherpenheuvel (154.510 kilo), Suffisant/Muizenberg (124.450 kilo) en Soto (110.673 kilo). In totaal heeft het vuilophaalbedrijf 854.290 kilo opgehaald. Er zijn 144 ritten door de Selikor-trucks gemaakt.

Foto: John Jairo Herrera

Dat blijkt uit cijfers die het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) heeft gepubliceerd.

De verantwoordelijke minister Suzy Camelia-Römer (PIN) feliciteert en bedankt verder de initiatiefnemers en deelnemers van het particuliere schoonmaakevenement voor hun bijdrage.

Uiteraard heeft de regering ook meegedaan aan World Clean Up Day.

De minister vraagt de bevolking verstandig om te gaan met afval. “Gooi afval in klike's of containers. Ook bij het strand zijn er drums

om afval in te gooien”, aldus Camelia-Römer. Ze roept iedereen op om het eiland, dat afgelopen weekeinde is schoongemaakt, schoon te houden: “Een schoon eiland is goed voor onze gezondheid.”

Suikertaks in 2019 realiteit

WILLEMSTAD — De regering heeft de invoering van de suikertaks in conceptfase. Getracht wordt deze belasting per 1 januari 2019 in te voeren dan wel 1 juli 2019. Dat blijkt uit de ontwerp-begroting 2019 die vorige week bij de Staten is ingediend.

In veel landen is de suikertaks een extra belasting op frisdranken. De suikertaks moet mensen verleiden tot een gezonder leven. Daarnaast gaat er ook een prikkel uit naar frisdrankproducenten om minder suiker in hun producten te stoppen. In Groot-Brittannië bijvoorbeeld betalen bedrijven die minder suiker in hun producten stoppen, minder belasting. Daar lijkt de suikertaks, die sinds 1 april van kracht is, in ieder geval in rap tempo tot resultaten te leiden. Producenten verminderen drastisch de hoeveelheid suiker in hun producten, zodat hun product niet veel duurder wordt. De Curaçase regering bestudeert

momenteel de diverse modellen die in het buitenland worden toegepast.

Preventiebureau

De opbrengst van de suikertaks wordt onder andere aangewend voor de bekostiging van een nog te oprichten preventiebureau. Volgens het ministerie van Gezondheid is preventie essentieel in de gezondheidszorg. Daarbij wordt uitgegaan van positieve gezondheid, waarbij niet alleen de afwezigheid van ziekte, maar primair de lichamelijke en geestelijke gezondheid en optimale sociale ontplooiing en participatie binnen de maatschappij centraal staan. Daartoe is ‘empowerment’ van de bevolking belangrijk,

waarbij de bevolking door adequate informatie ten aanzien van leefstijl, leefstijlrisico's en consequenties daarvan in staat wordt gesteld een gezonder leven te leiden. Om de preventiedoelen te realiseren zal er een programmabureau in de vorm van een stichting in het leven geroepen worden. Dat bureau zal mede belast zijn met het zelf ontwikkelen van programma's op de onderscheidenlijke gebieden van de wellness maatschappij. In de begroting 2019 staat totaal 5,2 miljoen gulden gereserveerd voor het preventiebureau. Daarvan is 2 miljoen afkomstig uit de opbrengsten van de suikertaks, 2 miljoen van SVB en 1,2 miljoen gulden van overige overheidsbedrijven. Volgens de regering heeft SVB heeft al een bijdrage toegezegd en beschikbaar gesteld. Verder worden er gesprekken gevoerd met Selikor.

Hoogste punt Kathedraal van Doornen bereikt

Foto: Ken Wong

Het hoogste punt van de Kathedraal van Doornen is 10 meter hoog.

WILLEMSTAD — De Kathedraal van Doornen heeft haar hoogste punt bereikt. Het unieke kunstwerk van sumpiña's (doornen) is 10 meter hoog. Dit werd vrijdag feestelijk gevierd in de tuin van Landhuis Bloemhof waar het kunstwerk staat.

De Kathedraal van Doornen van kunstenaar Herman van Bergen is een duurzaam kunstwerk over en van Curaçao met aandacht voor de destructieve en creatieve kant van de mens. Het is tevens een eerbetoon aan de natuur, de Arawak-indianen en Afrikaanse slaven. De kathedraal heeft een omvang van 20 bij 20 meter.

Volgens Daisy Casimiri van Fundashon di Artista Curaçao zullen haar echtgenoot Van Bergen en kunstenaar Doggis nog zo'n driekwart jaar nodig hebben om de kathedraal te voltooiën, al vindt ze het eng om een datum te noemen. De bouw van de kathedraal is een community gebeuren. Zo hebben verschillende sponsors goed geholpen, waaronder het

Mondriaan Fonds in Nederland, maar ook vrijwilligers en jongeren die de prikkelende blokken van doornen vervaardigden. Binnenkort start een nieuw jongeren-traject. De deelnemers gaan dan weer met de sumpiña's werken, maar zullen dit keer geen blokken bouwen. “In de toekomst zal dit traject vallen onder de Kunstfabriek”, vertelt Casimiri.

Tijdens de viering kregen de organisaties die het project financieel hebben ondersteund een presentie in de vorm van een collage. Journalist Otti Thomas, die het project sinds het begin volgt, heeft door de jaren heen foto's van het kolossale kunstwerk verzameld en daarvan een collage gemaakt. Zo ontvingen onder meer Landhuis

Bloemhof, het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied en Reda Sosial de poster. Het project is nog steeds op zoek naar sponsors en vrijwilligers. Voor het einde van het jaar zal het grootste deel van het kunstwerk verlicht zijn. “De Kathedraal is overdag wrang en steeklig, maar 's avonds is het een teddybeer om te omarmen”, aldus Van Bergen in een eerder interview met de *Napa*. Het idee voor zijn Kathedraal van Doornen kreeg Van Bergen na een workshop bij Landhuis Knip waar de cursisten iets moesten maken met wat ze in de natuur konden vinden. Doornen zijn volgens de kunstenaar een uitgelezen medium om uit te drukken wat hij denkt en wat er hier op aarde gebeurt. In de Kathedraal van Doornen komen kunst, cultuur, natuur, maatschappij en geschiedenis bij elkaar. Het is een ode aan de vrije geest.

Eerste suppletoire begrotingen 2016 en 2017 nu pas goedgekeurd

WILLEMSTAD — Met aan aanzienlijke vertraging heeft het parlement vrijdag de eerste suppletoire begroting van 2016 en 2017 aangenomen, met twaalf stemmen voor en vier stemmen tegen. Minister van Financiën Kenneth Gijsbertha (MAN) erkende dat de begrotingen laat bij de Staten zijn ingediend en beloofde beterschap voor de toekomst.

Wat voor zin heeft het om achteraf deze cijfers goed te keuren, vroeg MFK-Statenlid Gerrit Schotte zich af. De late behandeling is al eerder in de Vaste Commissie van Financiën besproken. “Het is respectloos dat hierin geen verandering is geko-

men. Wat voor zin heeft het nog om de vaste commissie samen te laten komen als het parlement toch gezien wordt als de ‘rubber stamp’ van de regering?”, beredeneerde het Statenlid. PAR-parlementariër Curtley Obsipo drong er bij de minister op aan om goed

uit te leggen waarom deze documenten nu pas werden behandeld. Gijsbertha gaf ruiterslijk toe dat het te lang heeft geduurd voordat deze eerste suppletoire begrotingen werden behandeld. Er zijn volgens hem verschillende redenen die aan de vertraging hebben bijgedragen. Hij noemde onder meer de verschillende regeringswisselingen. In mei vorig jaar trad Gijsbertha aan. De eerste suppletoire begroting van 2016 bijvoorbeeld was op 25 november 2016 bij de

Staten ingediend. Vervolgens werd het op 9 augustus 2017 behandeld in de Centrale Commissie van het parlement. De minister beloofde dat dit in de toekomst anders zal gaan. Onder hem is bijvoorbeeld de begroting van 2018 in december 2017 aangenomen. Op 1 juli jl. is de eerste suppletoire begroting 2018 al goedgekeurd. “Ik zal het maximale doen om aan de wet te voldoen en ervoor zorgen dat deze vertraging niet wordt herhaald.”

UGTK/Cadmu: Werknemers InselAir moeten cessantia krijgen

WILLEMSTAD — Vakbond UGTK/Cadmu wil een degelijk voorstel voor de werknemers van InselAir die voor vrijwillig ontslag kiezen. In het huidige voorstel wordt een compensatie voor de opzegtermijn en vakantiedagen aangeboden, maar de vakbond pleit tevens voor een uitkering van cessantia, wat InselAir niet kan uitkeren.

De Cessantia Landsverordening vermeldt dat de uitkering ten laste van de werkgever komt, met dien verstande dat in het geval van faillissement of surseance van betaling, de uitkering door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) wordt uitbetaald. Echter, om hier aanspraak op te kunnen maken moet de dienstbetrekking niet door schuld van de werknemer worden beëindigd. Het gaat hier dus om ontslag buiten zijn toedoen. Wordvoerder Armgard Gibbs voegt hieraan toe dat utbetaling via de SVB dan ook niet mogelijk is als het gaat om ‘vrijwillig ontslag’. “De bewindvoerder dient te definiëren wat voor ontslag het is en na te gaan hoe dit verder afgehandeld

kan worden in het belang van het personeel. De werknemers dienen in dit proces goed geïnformeerd te worden.” De vakbond heeft maandag een informatiesessie georganiseerd voor zijn leden omdat ze het niet eens zijn met het voorstel van InselAir om alleen de opzegtermijn en vakantiedagen uit te betalen als werknemers voor vrijwillig ontslag kiezen. Het is de bedoeling dat de aanvraag voor een cessantia-uitkering via de SVB met steun van de bewindvoerder wordt ingediend. De vakbond heeft meer tijd gevraagd voor het ontslagproces zodat de werknemers meer bedenktijd hebben. De deadline was aanvankelijk afgelopen woensdag.

Vakbondsleider Wendell Muelen liet vanochtend weten dat hij om 13.00 uur om de tafel zou zitten met de directie om de verdere plannen te vernemen. Om 17.00 uur staat een vergadering met minister Steven Martina van Economische Ontwikkeling (MAN) gepland. De vakbond wil allereerst een update over de stand van zaken voor wat betreft het aangaan van een strategisch partnerschap. “Dit proces moet voor eind oktober worden afgerond.” Ook wil UGTK/Cadmu weten hoe de minister tot het besluit is gekomen om Lars de Brabander tijdelijk te benoemen tot ceo, daar hij volgens Muelen geen academische achtergrond heeft op gebied van luchtvaart, wat volgens hem wel noodzakelijk is. Hij vervolgt: “Je hebt nu drie mensen die sturing geven aan de organisatie: De Brabander namens de overheid, Edward Heerenveen voor wat betreft de operationele werkzaamheden, en de bewindvoerder.”

InselAir meldde maandag in een persbericht dat De Brabander ruime ervaring heeft opgedaan in de internationale luchtvaart, bij onder meer Air France-KLM en Northwest Airlines. Hij was tot voor kort lid van de Raad van Commissarissen van de luchtvaartmaatschappij.

Lease

De luchtvaartmaatschappij melde gisteren in een bericht aan de media dat ze tijdelijk een Embraer 120 van InterCaribbean Airways hebben geleased om de routes van de Fokker 50 te vliegen. De Fokker 50 is vanaf vandaag tot en met donderdag in onderhoud. Het toestel wordt ingezet op de vluchten naar de ABC-eilanden. InterCaribbean Airways is een luchtvaartmaatschappij uit de Turks- en Caïcoseilanden, die is gevestigd op de luchthaven Providenciales International Airport. De maatschappij vliegt momenteel naar zestien bestemmingen in het Caribisch gebied.

Prinsjesdag in Caribisch Nederland: Kabinetsplannen oogsten lof en kritiek

KRALENDIJK — Er zit schot in de bestrijding van de armoede in Caribisch Nederland, maar het gaat allemaal wel tergend langzaam. De op Prinsjesdag ontulde steunmaatregelen zijn weliswaar bemoedigend maar gaan lang niet ver genoeg om de armoede in dit deel van het Koninkrijk daadwerkelijk terug te dringen. Dat is de conclusie van de meeste Bonairiaanse politici en bestuurders; men is blij dat er in Den Haag nu meer aandacht bestaat voor het lot van de meest kwetsbare eilandbewoners. Vooral de 3 miljoen euro die is vrijgemaakt voor de kinderopvang oogst veel lof.

“We hebben jarenlang gepleit voor het opzetten van een deugdelijke kinderopvang en juichen het dus toe dat daar nu werk van wordt gemaakt,” aldus eiland-raadslid Clark Abraham, die benadrukt dat het breken van de armoedecyclus begint bij de kinderen: “Door de allerjongsten een beter perspectief te bieden en goed voor hen te zorgen geven wij ook de ouders wat meer lucht. Zij kunnen zich dan beter concentreren op hun werk en carrière, hetgeen de arbeidsproductiviteit ten goede zal komen.” Abraham ziet hoop gloren

en erkent dat Den Haag niet langer blind is voor de noden van Caribisch Nederland. “Het is wel jammer dat het allemaal zo langzaam gaat en het beleid eigenlijk ook niet toereikend is om de armoedeproblematiek grondig aan te pakken. In die zin blijft Caribisch Nederland een voetnoot in het grotere Haagse gebeuren. Maar laten we positief blijven en erkennen dat een trein ook langzaam op gang komt maar, na eenmaal vaart te hebben gekregen, niet te stoppen is,” aldus Abraham. Vakbondsleider Norwin Willem vindt de aangekondigde

verhoging van het minimumloon met 5% ‘heel mager’, mede wanneer afgezet tegen de economische hoogconjunctuur in Nederland. “Iemand in de onderstand die elke twee weken 171 dollar ontvangt gaat er straks dus 8,50 dollar op vooruit. Dat is niet zo veel en zeker niet voldoende om de problemen op te lossen. Wij blijven er op hameren dat het kabinet een sociaal minimum moet vaststellen voor Caribisch Nederland en dat ook implementeert,” aldus de secretaris van de Usibo-vakcentrale. Willem vindt het wel ‘erg mooi’ dat de kinderopvang goed geregeld gaat worden: “Hiermee zijn alleenstaande ouders echt geholpen. Daar zijn wij dus ook dankbaar voor.” Unkobon-coördinator Wietze Koopman is minder onder de indruk en zei dat Caribisch Nederland zich ‘gelukkig mag prijzen met de ‘kraaltjes en spiegeltjes’ die Den Haag aanbiedt. “Staatssecretaris Knops wil blijge gezichten

zien en het kabinet toont zijn goede wil. Dat is mooi maar ook een beetje zuinig. Nu is de omvang van die goede wil zichtbaar gemaakt. Als we op dit slakkengangetje doorgaan zie ik zelfs op de middellange termijn de armoede niet afnemen. Het blijven kruimels,” zo vindt Koopman, die voorrekende dat het gat tussen het minimumloon en het bedrag dat maandelijks nodig is voor een bestaan op de grens van het sociaal minimum zo’n 50 dollar kleiner wordt. “Maar, let wel: er blijft nog steeds een tekort van 550 dollar over,” zo stelt Koopman. De Unkobon-voorman wil wel erkennen dat er beweging is te bespeuren, daar waar de zaak vroeger muurvast zat: “De afgelopen acht jaar is er niet zoveel gebeurd qua armoedebestrijding. Nu is er beduidend meer aandacht voor het lot van de inwoners van Caribisch Nederland. En dat is natuurlijk wel te waarderen.”

7 illegale Venezolanen gearresteerd bij invallen

PHILIPSBURG — Tijdens huiszoekingen op twee locaties op St. Maarten heeft de politie gisteren zeven ongedocumenteerde Venezolanen gearresteerd.

In een persbericht maakte het Openbaar Ministerie bekend dat het extra invallen betroffen door de afdeling mensenhandel van de politie, in het kader van een lopend onderzoek naar de illegale tewerkstelling van Venezolanen door verschillende bouwbedrijven.

Behalve de arrestaties werden tijdens de huiszoekingen tevens administratieve gegevensdragers en een grote som geld in beslag genomen omdat, zoals het OM het uitdrukte, illegaal werken op St. Maarten verboden is, ‘niet alleen omdat het de kans dat lokale arbeiders

een baan op de markt vinden verkleint, maar ook omdat werknemers zonder papieren vaak worden uitgebuit’. De politie, het Alfateam, de fraude-eenheid, de wijkpolitie (CPO’s) en het OM hebben hun krachten gebundeld om deze vorm van criminaliteit tegen te gaan. “Vooral in de strijd om een sterker St. Maarten op te bouwen, moeten bouwbe-

drijven en grote hotelketens hun verantwoordelijkheid nemen, de regels respecteren en illegaal werk tegen gaan”, stelde de verklaring. Het OM kondigde tevens aan dat het onderzoek naar de illegale tewerkstelling van Venezolanen zal leiden tot verschillende aanbevelingen aan de overheid, zoals het vergroten van de controle op overtreding van het arbeidsrecht.

Training in vroege stimulering kinderen

WILLEMSTAD — Stimulashon Trempa, het al op jonge leeftijd op speelse wijze stimuleren van kinderen in hun ontwikkeling, is belangrijk. Waar de ontwikkeling van het ene kind wat sneller verloopt, heeft het andere kind een extra duwtje in de rug nodig. Voor ouders start de komende weken daarom de lezingencyclus Stimulashon Trempa den Bario, waarin verschillende onderwerpen aan bod komen.

Fundashon Sentro pa Inovashon i Guia Edukashonal (Sige) heeft een afdeling Edukashon Preskolar (voorschoolse educatie) en is bijna twintig jaar bezig met vroege stimulering. Vorig jaar introduceerde Sige de informatiecyclus Stimulashon Trempa den Bario. De onderwerpen voor dit jaar zijn Babybrein, Het proces van een sterke band, Houden van of verwennen en

Het belang van het consultatiebureau voor 0-4-jarigen.

Spreekers zijn neuropsycholoog Rodney Stewart, verpleegkundige Daisy Gijsbertha en dokter Atticus Wenderfoort die op een consultatiebureau werkt. De lezingencyclus richt zich met name op ouders en opvoeders. Aan het einde van de cursus ontvangen de deelnemers een certificaat van Sige. De

lezingen zijn gepland op de donderdagen 4, 11, 18 en 25 oktober en vinden plaats bij het Sentro di Bario in Janwe, van 18.45 tot 21.00 uur. Aanmelden kan tot volgende week dinsdag 28 september bij het bureau van Sige in Groot Davelaar.

Aminta Sprockel

De afdeling Voorschoolse Educatie van Sige heeft als voornaamste doel bij te dragen aan een positieve ontwikkeling van het jonge kind, waarbij rekening wordt gehouden met een achterstand in de ontwikkeling. De begeleiders van Sige kunnen ouders helpen met het stimuleren van hun kinderen. De lezingenreeks is vernoemd

naar Aminta Sprockel, oprichter van de sectie Stimulashon Trempa, die destijds nog Schoolbegeleidingsdienst/Sedukal heette. Sige houdt zich verder bezig met innovaties en verbetering van het onderwijs en geeft hierbij ondersteuning door onder andere trainingen in pedagogische en didactische zaken en begeleiding in het onderwijsveld.

Bonaire beter toegankelijk voor mensen met mobiliteitsbeperking

KRALENDIJK — Een stel trappen die zowel een sociale als economische dimensie dragen zijn gisteren in gebruik genomen op de luchthaven van Bonaire. Na vijf jaar overleg heeft Flamingo Airport de beschikking gekregen over twee vliegtuigtrappen waarmee passagiers met beperkte mobiliteit eenvoudig en waardig aan of van boord kunnen komen van de meeste vliegtuigen.

Gezaghebber Edison Rijna merkte op dat de beide trappen het resultaat zijn van een goede samenwerking tussen het Openbaar Lichaam Bonaire, de Rijksdienst Caribisch Nederland en het Zorgverzekeringskantoor (ZVK): “Het gaat misschien niet altijd even snel maar levert wel concreet resultaat op”, aldus Rijna. Hij sprak de hoop uit dat de drie partners blijven werken aan het verbeteren van de faciliteiten op het eiland voor mensen met beperkte mobiliteit. Gedeputeerde Edsel Cecilia benadrukte dat de trappen Bonaire ook ontsluiten voor een belangrijke groep toeristen: “Wij kunnen nu toeristen die niet goed ter been zijn het welkom geven

Geotechnisch onderzoek voor havenrenovatie Saba

THE BOTTOM — Het bodemonderzoek voor de renovatie van Fort Bay Harbour is onlangs van start gegaan. Het Nederlandse bedrijf Geotron, ervaren in geotechnisch onderzoek en met ervaring in het Caribisch gebied, voert het onderzoek uit.

Geotron moet via proefboringen de samenstelling van de bodem in het havenbassin bepalen. Het boren duurt zo’n vijftien dagen, en de resultaten van het bodemonderzoek worden volgende maand verwacht. Hiermee kunnen de technische mogelijkhe-

den voor de bouw van de golfbreker bepaald worden, aldus de communicatieafdeling van het eilandbestuur. Afhankelijk van deze resultaten kan een bouwcontract voor dit grote project in de eerste helft van 2019 worden afgesloten. Later deze maand zal projectmanager

Ton van der Plas op Saba zijn om met belanghebbenden te spreken en voorbereidingen te treffen voor delen van het project die al dit jaar van start kunnen gaan, zoals stabilisatie van de heuvel naast de pier en verplaatsing van koraal.

De Saba Conservation Foundation werkt al aan een plan om koraal in het havengebied te verplaatsen naar de koraalkwekerij in Ladder Bay.

Ook verbod op wegwerpplastic Grenada verbiedt invoer ‘piepschuim’

ST. GEORGE’S — Grenada heeft een belangrijke verschuiving doorgevoerd om ervoor te zorgen dat de natuurlijke omgeving wordt beschermd en bewaard voor toekomstige generaties. De regering van Grenada heeft een ingrijpende ‘niet-biologisch afbreekbare afvalstoffenwet’ geïmplementeerd, die begon met het volledige verbod op de invoer van polystreen, ofwel ‘piepschuim’, op 1 september.

Het invoerverbod zal worden gevolgd door verkoop sancties op piepschuim met ingang van 1 maart volgend jaar en een volledig verbod op het gebruik een maand later. De wet verbiedt ook wegwerpplastic zoals boodschappentassen, bestek, borden, rietjes en bekertjes per 1 februari volgend jaar. Grenada’s minister van Milieu Simon Stiell beschreef

de Non-Biodegradable Waste Control Act als een ‘progressieve wetgeving die beoogt het gebruik van niet-biologisch afbreekbare producten te reguleren, met het oog op het verminderen van de negatieve milieueffecten en het verbeteren van de gezondheid van de bevolking’. Wetenschappers hebben plastic fragmenten gevonden, waaronder piepschuim, in 86 procent van alle soorten

teenzeschildpadden, 44 procent van alle zeevogelsoorten en 43 procent van alle zeezoogdierensoorten. Wanneer dieren piepschuim binnenkrijgen kan het de gezondheid van de dieren en van mensen schaden als het dier zijn weg omhoog vindt door de voedselketen. De wetgeving volgt op de oproep van de Grenada Hotel and Tourism Association (GHTA) en de Grenada Green Group (G3) voor een verbod op piepschuim en plastic. In Grenada zijn al veel hotels, restaurants en winkels overgeschakeld op het gebruik van alternatieve biologisch afbreekbare producten.

Chinees consulaat doneert 1500 boeken

WILLEMSTAD — Het Chinese consulaat en de Chinese gemeenschap op Curaçao hebben onlangs 1500 boeken gedoneerd aan Biblioteka Nashonal Korsou (BNK). De boeken met verschillende titels, die in het Engels en Papiaments zijn afgedrukt, zijn bedoeld voor zowel de Curaçaose als de Chinese gemeenschap. Het doel is om mensen kennis te laten maken met de Chinese cultuur. Op de foto’s het moment waarop de boeken werden gedoneerd.

Foto: John Jairo Herrera

dat hen toekomt. Natuurlijk is het ook voor Bonairianen met beperkingen erg prettig dat zij makkelijk aan en van boord kunnen komen.” Vooral het ZVK is blij met de nieuwe faciliteit op de luchthaven. De zorgverzekeraar stuurt elk jaar gemiddeld 3000 personen voor een medische behandeling naar elders. De nieuwe trappen zijn niet geschikt voor de grotere vliegtuigen waarmee de KLM en TUI van en naar Bonaire vliegen. Passagiers met mobiliteitsbeperkingen die met deze toestellen mee willen moeten nog steeds gebruikmaken van een preciaire en hand-

matig bediende stoellift. Het is de bedoeling dat de luchthaven over enkele jaren ook

de beschikking krijgt over een trap voor de allergrootste verkeersvliegtuigen.

Wilders botst hard met Pechtold en DENK

Foto: AFP

Wilders maakte in het debat een schampere opmerking over Pechtolds affaire met een Meppels gemeenteraadslid.

DEN HAAG — PVV-leider Geert Wilders is vandaag bij de algemene beschouwingen hard gebotst met D66-collega Alexander Pechtold omdat hij spottend verwees naar Pechtolds privéleven. Pechtold noemde het 'sneu' dat Wilders privé zaken betreft bij de politiek, wat Wilders weer hypocriet noemde.

Links en rechts in de Tweede Kamer namen de PVV op de korrel omdat die partij de islam wil verbieden. Dat maakt van Nederland 'een onvrij land', stelde PvdA-voorman Lodewijk Asscher. "Schrap het woord vrijheid dan maar uit uw naam." Wilders greep het grote debat over de plannen die het kabinet met Prinsjesdag uit de doeken heeft gedaan, aan om een islamverbod voor te stellen. Wilders maakte in het debat een schampere opmerking over Pechtolds affaire met een Meppels gemeenteraadslid. Pechtold vond dat 'tekenend voor de wijze waarop u anderen probeert weg te zetten'. Tot voor kort was het aan het Binnenhof een ongeschreven

regel privé zaken niet in stelling te brengen tegen een politicus. Maar daar heeft Pechtold zich ook niet aan gehouden, klaagde Wilders. Hij verwees naar een reeks schandalen rond PVV'ers rond 2010. D66 zou dat toen politiek hebben uitgebuit en vroeg zelfs een debat aan. 'Ik laat me niet de les lezen' door 'een grote hypocriet', beet Wilders Pechtold toe. Over 2010 'hoor ik u nu niet meer, hè meneertje Pechtold?' Dat ging Kamervoorzitter Khadija Arib uiteindelijk te ver. Ook een andere aanvaring, tussen Wilders en DENK-leider Tunahan Kuzu, vond Arib al van een bedenkelijk niveau. Meteen aan het begin van het debat haalde de PVV-voorman hard uit naar DENK. Die

partij moet zelf maar 'oprotten' als zij vindt dat mensen die zich storen aan de multiculturele samenleving niet in Nederland thuishoren, zoals DENK-leider Kuzu onlangs zei. Wilders reageerde eerder ook al in soortgelijke bewoordingen, maar in de Tweede Kamer klinken zulke woorden zelden. DENK-leider Tunahan Kuzu wees erop dat hij "Nederlands staatsburger en Nederlands parlementariër" is, en dus dezelfde rechten heeft als Wilders zelf. De PVV-leider werpt met zijn sneer zijn 'masker af', vindt Kuzu. Wilders zou het niet op de islam, maar op mensen met een migratie-achtergrond hebben voorzien. Wilders nam DENK op de korrel omdat Kuzu aan het begin van de zomer stelde dat mensen die de multiculturele samenleving niet bevalt, maar moeten 'oprotten'. "Dit is niet uw land", zei de PVV-voorman. "Uw land is Turkije."

Noord- en Zuid-Korea zetten stap richting vrede

Foto: AFP

De twee leiders zetten na afloop van de tweede dag een handtekening onder 'de septemberverklaring'.

PYONGYANG — Noord- en Zuid-Korea hebben een nieuwe stap gezet in het vredesproces tussen beide landen. De Noord-Koreaanse dictator Kim Jong-un en de president van Zuid-Korea, Moon Jae-in, hebben tijdens de driedaagse top in Pyongyang afgesproken zich in te zetten voor een kernwapenvrij en vredevol schiereiland.

Kim heeft volgens persbureau Yonhap toegezegd dat internationale waarnemers worden toegelaten om toe te zien op de 'permanente ontmanteling' van de belangrijkste raketinstallaties. Ook is het land bereid om het nucleaire onderzoekscentrum van Yongpyong te sluiten. Voor dat laatste moeten de Verenigde Staten wel gelijkwaardige maatregelen nemen.

Kim en Moon spraken tijdens een gezamenlijke persconferentie.

Volgens de Zuid-Koreaanse president hebben ze afgesproken dat het Koreaanse schiereiland een 'land van vrede zonder kernwapens en nucleaire dreigingen' moet worden. Kim zei dat hij binnenkort een bezoek brengt aan Seoul. Vermoedelijk is dat nog voor het

einde van dit jaar. De twee leiders zetten na afloop van de tweede dag een handtekening onder een verklaring.

Volgens Kim biedt 'de septemberverklaring' meer ruimte voor de verbetering van de relaties tussen noord en zuid en brengt die 'het tijdperk van vrede en welvaart dichterbij'. Het is volgens Moon de eerste keer dat de twee landen over denuclearisatie van het Koreaanse schiereiland spraken. Ook maakten de twee landen bekend dat ze in 2032 samen de Olympische Spelen willen organiseren.

Klacht tegen Tsjechische premier

PRAAG/BRUSSEL — De Tsjechische premier Andrej Babis wordt beticht van mogelijke belangenverstrengeling. De steenrijke politicus zou nog altijd te nauwe banden hebben met het door hem opgerichte chemieconcern Agrofert, dat EU-subsidies heeft ontvangen.

De Tsjechische afdeling van Transparency International heeft een klacht hierover ingediend bij de Europese Commissie. Groene europarlementariërs gaan de kwestie binnenkort nader aan de orde stellen bij een hoorzitting.

Babis heeft eerder gezegd dat hij het eigendom van het concern in een fonds heeft weggezet en dat er geen sprake is van een belangenconflict. "Alleen al de bewering dat iemand zichzelf zou kunnen verrijken terwijl hij een land bestuurt is genoeg om het vertrouwen in het politieke systeem serieus te ondermijnen", zegt mede voorzitter Philippe Lamberts van de groene fractie. Hij wil dat de Europese Commissie zo snel mogelijk een onderzoek instelt naar de zakelijke praktijken van Babis om zeker te zijn dat hij de EU-regels rond belangenverstrengeling naleeft.

Vrouw wil dat FBI zaak Kavanaugh onderzoekt

WASHINGTON — De vrouw die zegt te zijn misbruikt door de Amerikaanse kandidaat-opperrechter Brett Kavanaugh wil dat de FBI de beschuldigingen onderzoekt. Eerder zal ze geen verklaringen in het openbaar afleggen. De advocaat van Christine Blasey Ford heeft dat meegedeeld aan de senaatscommissie voor juridische zaken, die zich buigt over de kandidatuur van Kavanaugh.

Een grondig onderzoek door wetshandhavers zorgt ervoor 'dat cruciale feiten en getuigen in deze zaak op een onpartijdige manier beoordeeld worden', stelt de advocaat. De vrouw zal volgende week ook niet getui-

gen op een hoorzitting die de senaatscommissie heeft gepland. Blasey Ford vertelde in een interview dat ze in 1982 op een bed is geduwd door een stomdronken Kavanaugh. Hij zou haar hebben betast en hebben geprobeerd haar kleren uit te trekken. Door de beschuldigingen is de kandidatuur van Kavanaugh in gevaar gekomen. Hij ontkent de beschuldigingen met klem en vindt de Amerikaanse president Donald Trump aan zijn kant. Ook een vermeende getuige van het incident voelt er niets voor in het openbaar een verklaring af te leggen. Deze Mark Judge schreef aan het senaatscommissie zich 'niets te kunnen herinneren' van het voorval.

Slaven-opmerking Salvini valt slecht in Afrika

Foto: AFP

ADDIS ABEBA — De Afrikaanse Unie (AU) heeft uitgehaald naar de Italiaanse minister Matteo Salvini, die Afrikaanse migranten recentelijk met slaven zou hebben vergeleken. De landenbond sommeert de Italiaan zijn 'denigrerende' uitspraken terug te nemen.

Salvini zou onlangs op een Europese conferentie hebben gezegd dat zijn land 'geen nieuwe slaven nodig heeft om de kinderen te vervangen die we niet meer krijgen'. Dat leidde toen al tot ophef. Het dagelijks bestuur van de AU noemt de opmerking van de Italiaan 'onthutsend'.

"Het is de zienswijze van de Afrikaanse Unie dat schelden geen oplossing vormt voor de migratie-uitdagingen waar Afrika en Europa mee worden geconfronteerd", stelt het orgaan. Salvini, tevens de leider van

De Italiaanse minister Matteo Salvini opperde dat zijn uitspraken mogelijk onjuist zijn vertaald.

anti-immigratiepartij Lega, zegt op zijn beurt geen reden te zien om excuses aan te bieden. "Ik ontken dat ik migranten heb vergeleken

met slaven", stelde hij volgens persbureau Ansa. "Mijn uitspraken in Wenen waren juist bedoeld om de migranten te verdedigen, die som-

mige mensen als slaven willen gebruiken." De minister opperde dat zijn uitspraken mogelijk onjuist zijn vertaald.

Klaver doet felle aanval op Rutte III

DEN HAAG — GroenLinks-leider Jesse Klaver heeft nauwelijks een spaan heel gelaten van de plannen van het kabinet-Rutte III. Hij verweet de premier naïviteit en zakkenrollerij.

Klaver deed zijn felle aanval vandaag tijdens het grote debat over de regeringsplannen voor 2019. Met name de afschaffing van de dividendbelasting blijft de fractievoorzitter een doorn in het oog. Het voorstel om de heffing op de winstuitkering aan aandeelhouders te stoppen, gaat het Rijk miljarden kosten.

"Het komt ten goede aan grote bedrijven en gaat ten koste van de samenleving", aldus Klaver. Hij verweet Rutte 'ons af te leiden van wat echt belangrijk' is. Onder leiding van rechts ging het debat over paaseieren, boerka's en het Wilhelmus, zei de GroenLinks-kopman. "Het is de truc van de politieke zakkenroller. Je wordt afgeleid terwijl je zakken worden leeggehaald."

Centrale bank Liberia is vele miljoenen kwijt

MONROVIA — De Liberianse centrale bank blijkt omgerekend 89 miljoen euro contant kwijt te zijn. De regering onderzoekt wat met het geld is gebeurd en heeft vijftien mensen verboden het land te verlaten. Het gaat onder meer om de zoon van oud-president Ellen Johnson Sirleaf en het voormalige hoofd van de centrale bank.

De autoriteiten zeggen dat sinds vorig jaar meerdere ladingen bankbiljetten zijn verdwenen. Die waren in het

buitenland gedrukt en zijn ingevoerd via Liberianse havens. Het verdwenen bedrag staat gelijk aan onge-

veer 5 procent van het bruto binnenlands product van het West-Afrikaanse land. Onderzoekers proberen onder meer te achterhalen hoeveel geld is besteld in het buitenland, waar het is gedrukt en waar het nu is. De bestellingen vonden plaats toen Sirleaf nog aan de macht was. Zij heeft inmiddels plaatsgemaakt voor George Weah.

EU-commissie wil betere verbindingen met Azië

BRUSSEL — Europa en Azië kunnen beter op elkaar aansluiten, niet alleen met betere transportverbindingen, maar ook op digitaal- en energiegebied. De Europese Commissie presenteerde vandaag een strategie die de connecties tussen beide continenten een impuls moet geven.

Het idee is om Europese (transport)netwerken door te trekken naar Aziatische landen. De daarvoor benodigde investeringen moeten wel worden binnengehaald op een open en transparante manier, duurzaam, met een gelijk speelveld en respect voor de regels. "Onze wereld is afhankelijk van een soepele en veilige stroom van goederen, diensten en mensen", aldus het dagelijkse EU-bestuur. De jaarlijkse investeringen in

infrastructuur in Azië bedragen naar schatting 1,3 biljoen euro. Dat biedt veel kansen voor Europese bedrijven, maar dan moeten er wel 'robuuste juridische' waarborgen zijn. De plannen kunnen worden gezien als een antwoord op het Chinese Belt & Road-initiatief uit 2013, bedoeld om de handelsroutes van de vroegere zijderoute nieuw leven in te blazen. Niet alle landen hebben daar positieve ervaringen mee, omdat Peking be-

paalde voorwaarden verbindt aan projectinvesteringen. De commissie wil overigens wel nauw samenwerken met de Chinezen, 'ondanks de verschillen in benadering en uitvoering'. Betere verbindingen zijn niet mogelijk als de systemen en netwerken niet op elkaar aansluiten, wordt daarbij opgemerkt. De commissie gaat intensiever samenwerken met internationale organisaties om mondiale regels en standaarden op te stellen én te handhaven. EU-buitenlandchef Federica Mogherini hoopt dat de lidstaten snel groen licht geven voor de strategie, nog voor een EU-Azië top die over een maand in Brussel wordt gehouden.

Premier May ook naar extra top over brexit

SALZBURG — De Britse premier Theresa May zal aanwezig zijn op een extra top half november over de brexit. Dat zijn May en de 27 andere EU-leiders overeengekomen, bevestigen hoge EU-bronnen.

May mag echter niet aanzitten bij de 27, ze krijgt een apart zaaltje. De top moet op het hoogste niveau de

EU eind maart 2019. Volgens EU-president Donald Tusk is er 'bereidheid tot samenwerking' bij zowel de 27 EU-landen als bij de Britten om tot een akkoord over de scheiding en de toekomstige relatie te komen. "Er is hoop maar er is meer nodig",

zei hij in Salzburg voor het begin van een tweedaagse EU-top waar migratie het hoofdthema is. Morgen komt ook de brexit aan bod, maar zoals gebruikelijk mag May er niet bij zijn als de 27 met elkaar de stand van zaken bespreken.

Euro

Gemengd

AMSTERDAM — Op het Damrak ging het aandeel TomTom vandaag verder omhoog na de koersdreun een dag eerder. Ook Pharming ging in de uitverkoop na een teleurstellende update over zijn medicijn Ruconest. De Europese beurzen lieten vandaag een gemengd beeld zien na de verdere escalatie van het handelsconflict tussen de VS en China. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur een fractie lager op 542,90 punten. De MidKap klom 0,4 procent tot 781,18 punten. De beursgraadmeters in Parijs en Frankfurt stegen tot 0,3 procent. Londen bleef vrijwel onveranderd. TomTom was opnieuw hekken sluitert in de MidKap met een min van 6,1 procent. Bank De groef Petercam verlaagde zijn advies voor het aandeel. ING hield wel vast aan zijn koopadvies en noemde de koersdaling overtrokken. NIBC handhaafde zijn neutral-advies, maar verlaagde zijn koersdoel. De euro was 1,1696 dollar waard, tegen 1,1690 dollar een dag eerder. De prijs van een vat Amerikaanse olie daalde 0,1 procent tot 69,81 dollar. Brentolie kostte ook 0,1 procent minder, op 78,93 dollar per vat.

Tokio

Winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag opnieuw met een stevige winst gesloten. Beleggers trokken zich op aan de positieve stemming op Wall Street en schoven de zorgen over het handelsconflict tussen de Verenigde Staten en China aan de kant. Ook handhaafde de Japanse centrale bank het zeer ruime monetaire beleid en de verwachting dat de Japanse economie gematigd zal blijven groeien. De Nikkei-index in Tokio eindigde 1,1 procent hoger op 23.672,52 punten en bereikte het hoogste niveau sinds eind januari dit jaar. De andere beurzen in het Verre Oosten gingen eveneens overwegend omhoog. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds 1,3 procent in de plus en de beurs in Shanghai klom 1,5 procent. China liet weten importheffingen op 60 miljard dollar aan Amerikaanse producten in te voeren als reactie op de eerdere Amerikaanse tarieven. De All Ordinaries in Sydney steeg 0,4 procent en de Kospi in Seoul bleef vrijwel vlak.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag hoger aan de handel begonnen. Daarmee krijgen de koerswinsten van een dag eerder een vervolg. Beleggers op Wall Street blijven de ontwikkelingen rond de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China wel scherp in de gaten houden maar echte onrust op de aandelenmarkten door de escalatie van de handelsvet blijft de laatste tijd uit. De Dow-Jonesindex noteerde kort na de openingsbel 0,4 procent in de plus op 26.357 punten. De breder samengestelde S&P 500 won 0,2 procent tot 2909 punten. Technologiebeurs Nasdaq kreeg er 0,1 procent bij op 7962 punten. Cannabisproducent Tilray maakte in de eerste handelsminuten een koerssprong van zo'n 35 procent. Het Canadese bedrijf profiteert van speculaties onder beleggers over mogelijke investeringen in de onderneming door Coca-Cola en AB InBev in aanloop naar volledige legalisatie van cannabis in Canada op 17 oktober. Andere wietbedrijven gaan mee omhoog, zoals Cronos Group en Canopy Growth.

Staking ontregelt postbezorging PostNL

UTRECHT — In grote delen van Nederland zal de postbezorging door PostNL morgen worden ontregeld door een staking van het personeel van 24 uur. Dat kan volgens vakbond FNV betekenen dat veel post een dag later wordt bezorgd.

Een woordvoerder van PostNL liet weten de oproep van FNV tot staking 'heel erg te betreuren'. De exacte gevolgen zijn nog niet duidelijk. Zo is het volgens het bedrijf nog onduidelijk hoeveel werknemers daadwerkelijk mee zullen doen met de staking. De voorbereiders en postbezorgers zijn het volgens FNV niet eens met de invoering van de zogenoemde combibundel, een maatregel waarbij postbezorgers twee bundels post krijgen in plaats

van één en tijdens de route uit beide bundels post moeten bezorgen. De plekken waar stakers samenkomen zijn de voorbereidingslocaties in Den Bosch, Amsterdam en Arnhem. Vooral in die regio's wordt de bezorging ontregeld, maar bezorgers in het hele land doen volgens de vakbond mee met de actie. De bezorging van pakketten wordt niet geraakt. Andere bezorgers zijn verantwoordelijk voor pakketten bij PostNL.

In de afgelopen tijd waren er al meerdere korte stakingen bij sorteercentra van PostNL. Medewerkers van PostNL vrezen dat de invoering van de combibundel honderden banen gaat kosten. Daarnaast steekt het hen dat het bedrijf de vernieuwing wil invoeren zonder overleg met de bonden. "PostNL wil de combibundel eenzijdig invoeren, zonder draagvlak bij de medewerkers, zonder instemming van FNV en buiten de cao om. Het is een platte bezuiniging, ten koste van de bezorgers. De invoering betekent bovendien het verlies van minimaal 500 banen in de sorteercentra", al-

dus Ger Deleij, bestuurder FNV Publiek Belang. De werknemers protesteren ook tegen de angstcultuur, reorganisatiedrift en almaar toenemende werkdruk bij PostNL. Volgens Deleij zijn de medewerkers dit 'spuugzat'. Bij PostNL werken 20.000 postbezorgers. De woordvoerder van PostNL meldde dat de twee grootste bonden, de Bond van Post Personeel (BVPP) en CNV, wel hebben ingestemd met de combibundel. Daarnaast kan het banenverlies in sorteercentra voor een groot deel worden gecompenseerd door nieuwe banen bij postbezorging en mogelijkheden bij pakketten.

Brussel staakt onderzoek naar McDonald's

Foto:AFP

Als gevolg van een verdrag tussen de VS en Luxemburg zijn de belastingafspraken tussen McDonald's en Luxemburg niet illegaal volgens de EU.

BRUSSEL — De Europese Commissie staakt haar onderzoek naar mogelijke belastingontwijking door McDonald's. Onderzoek naar fiscale afspraken tussen Luxemburg en de fastfoodketen heeft geen bewijs opgeleverd voor verboden staatssteun, liet EU-commissaris Margrethe Vestager (Mededinging) weten.

Brussel begon in december 2015 een onderzoek naar de winstbelastingafdrachten van de hamburgergigant. Luxemburg zou zich mogelijk schuldig maken aan illegale staatssteun door sinds 2009 een voor het bedrijf gunstig

belastingregime toe te staan. De afspraken zijn echter in lijn met de Luxemburgse belastingwetten en het verdrag dat het groothertogdom en de VS hebben gesloten, aldus Vestager. Dat verdrag is de reden dat er geen belas-

ting werd afgedragen over bepaalde winsten door schuif met royalty's. McDonald's kreeg dus geen speciale behandeling, en daarom is geen sprake van verboden staatssteun. Vestager stelt wel vast dat de keten te weinig belasting heeft betaald. "En dat is niet hoe het zou moeten zijn vanuit het perspectief van fiscale eerlijkheid." Zij verwelkomt daarom de stappen die Luxemburg heeft gezet om herhaling te voorkomen. De herwijziging die dat regelt ligt momenteel bij het Luxemburgse parlement. In andere zaken heeft de Eu-

ropese Commissie Luxemburg wel opgedragen belasting terug te vorderen bij bedrijven omdat de fiscale afspraken in strijd waren met de EU-regels. Het betrof Fiat, dat een naheffing kreeg van ruim 23 miljoen euro, Amazon (282 miljoen) en Engie (120 miljoen). Ook Nederland heeft volgens Brussel de regels overtreden door onrechtmatig belastingvoordelen toe te kennen. Nederland heeft bijna 26 miljoen euro moeten innen bij Starbucks. Naar fiscale afspraken, zogenoemde rulings, met Ikea loopt nog een onderzoek.

24 urs-staking op 28 september gaat door

Belgische bonden wijzen aanbod Ryanair af

BRUSSEL/DUBLIN — Belgische vakbonden hebben een toenadering van Ryanair afgewezen. Ze noemen het aanbod van de Ierse budgetluchtvaartmaatschappij 'bedrieglijk'. Ryanair had aangeboden vanaf 2020 de Belgische wetgeving te volgen voor personeel in vaste dienst. Dan moesten de bonden wel afzien van een staking van het cabinepersoneel eind volgende week.

De bonden noemen het aanbod van Ryanair 'een onacceptabele manier om verdeeldheid te creëren bij de werknemers' omdat die maar op een deel van het cabinepersoneel betrekking heeft. Ryanair heeft ook personeel dat via een uitzendbureau in dienst is. Cabinepersoneel van Ryanair in Nederland, België, Italië, Portugal en Spanje gaat op 28 september 24 uur staken. Met die staking wil-

len de bonden de druk op de luchtvaartmaatschappij verhogen. Ryanair houdt morgen zijn aandeelhoudersvergadering.

Topman O'Leary

In reactie op vragen over een hack onlangs bij branchegenoot British Airways zei Ryanair-topman Michael O'Leary dat hij zijn eigen prestaties moet verbeteren. "Ik ben momenteel niet meer in de positie om kritiek te hebben op anderen gezien mijn prestaties van de afgelopen twaalf maanden. Ik heb genoeg te doen bij Ryanair en ik moet overduidelijk aan mijn eigen prestaties werken", zei O'Leary in aanloop naar de aandeelhoudersvergadering. Ryanair ligt in meerdere landen in Europa in de clinch met vakbonden. Stakingen, hogere brandstofprijzen en toegenomen concurrentie lijken dit boekjaar te gaan zorgen voor de eerste winstdaling sinds 2014.

'Amerikaanse justitie onderzoekt Tesla'

PALO ALTO — De Amerikaanse justitie doet onderzoek naar Tesla en topman Elon Musk. Bronnen hebben dat tegen persbureau Bloomberg gezegd. Mogelijk hebben de autobouwer en Musk fraude gepleegd toen Musk twitterde over het van de beurs halen van zijn bedrijf en zei dat hij de financiering daarvoor al rond had.

Tesla bevestigt dat het een 'vrijwillig verzoek om informatie' heeft ontvangen van Justitie en hoopt dat de zaak snel kan worden afgerond. Het onderzoek zou kort na de tweets van Musk begin augustus zijn ge-

start door aanklagers en bevindt zich volgens de bronnen nog in de beginfase. Dergelijke onderzoeken duren vaak maanden voordat überhaupt wordt besloten of er een aanklacht volgt. De Amerikaanse beurswaakhond SEC is ook een onderzoek gestart en heeft een dagvaarding gestuurd om informatie van Tesla te krijgen. Dat onderzoek zou al begonnen zijn voor de tweets van Musk en zich oorspronkelijk hebben gericht op misleidende uitingen over productie- en verkoopdoelstellingen. Musk heeft zijn plannen om Tesla van de beurs te halen inmiddels afgeblazen.

TomTom: We lopen niet direct omzet mis

AMSTERDAM — De deal die klanten van TomTom hebben gesloten met concurrent Google kost het Amsterdamse navigatiebedrijf niet direct omzet. Wel heeft de samenwerking gevolgen voor de orderinstroom. Dat zegt financieel topman Taco Titulaer in een reactie tegen het ANP.

Volgens Titulaer worden in de automobielsector deals gesloten voor nieuwe modellen die pas over twee, drie of vier jaar verschijnen. Die orders vertalen zich pas later door in gevolgen voor de omzet. "Onze orderinstroom voor automotives was vorig jaar 400 miljoen euro. Dit jaar is de omzet van automotive iets meer dan de helft van dat bedrag." TomTom kreeg gisteren een enorme dreu op de beurs door het nieuws dat een samenwerkingsverband van Renault, Nissan en Mitsubishi kiest voor Google in nieuwe auto's. TomTom verloor bijna een kwart van zijn waarde en stond van-

daag opnieuw op een stevig verlies. Titulaer wilde niet ingaan op eventuele gevolgen voor de winstgevendheid van TomTom. "Wij gaan nooit in op de winstgevendheid voor een periode langer dan het lopende jaar."

De bestuurder voegt toe dat TomTom wel vaker een knauw krijgt door nieuws rondom Google. "Dit is niet de eerste keer. In 2009 zei Google dat ze Android naar de mobiele telefoon brachten. Dat had toen ook effect op ons aandeel."

TomTom werd bekend met zijn navigatiekastjes, maar die markt zakke in door de opkomst van navigatie-apps op smartphones. Tegenwoordig zet het bedrijf zwaar in op onder meer ingebouwde navigatiesystemen in auto's. Het biedt geen complete besturingssystemen aan, zoals Android Auto van Google. Fabrikanten kunnen naast Android Auto kiezen voor apps van derden, maar volgens Titulaer is dat in dit geval niet gebeurd.

Mars wil situatie cacaoboeren verbeteren

VEGHEL — Snoepfabrikant Mars wil de positie van cacaoboeren verbeteren. Het bedrijf steekt verspreid over tien jaar nog eens een miljard dollar in een plan om de arbeidsomstandigheden van cacaoboeren te verbeteren. Eerder werd daar al een bedrag van eveneens een miljard dollar voor opzijgezet.

Mars Wrigley Confectionary, zoals het bedrijf voluit heet, wil meer doen voor kinderrechten, het tegengaan van ontbossing en het verbeteren van de levensomstandigheden van de plaatselijke bevolking. In 2025 moet alle cacao duurzaam worden ingekocht. Momenteel is nog ongeveer de helft van de cacao bij Mars gecertificeerd door

organisaties als Fairtrade en Rainforest Alliance. Volgens critici doet enkel certificering echter niet genoeg om de situatie voor cacaoboeren en het milieu te verbeteren. Onder meer om die reden heeft Mars zijn eigen beleid aangescherpt.

Greenpeace noemt het initiatief welkom, maar vraagt zich af hoe Mars de resultaten gaat controleren. "Er is aan initiatieven geen gebrek, maar het is aan Mars om te bewijzen wat er precies gebeurt", zegt een woordvoerder van de milieuorganisatie. Die noemt de timing van het bedrijf ook opvallend. "We hebben net een rapport over ontbossing uitgebracht over de palmolielsector waarin we onder meer Mars bekritiseren."

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:

Fundacion Aruba Limpi

583-8383

Máxima's moeder aanwezig bij Prinsjesdag

Foto: AFP

De moeder van koningin Máxima woonde dit jaar de viering van Prinsjesdag bij.

Maria del Carmen was samen met haar zoon Juan Zorreguieta naar Den Haag

afgereisd om de dag van dichtbij mee te maken. De twee zaten samen in de Ridderzaal op Paleis Noordeinde, waar koning Willem-Alexander de Troonrede heeft voorgelezen.

Kinderen willen meeste geld naar leger en zorg

Foto: Shutterstock

Investeer in het leger. Dat zouden in ieder geval kinderen doen als ze het in Nederland voor het zeggen hebben. Maar liefst 27 miljard euro krijgt Defensie dan. Dat staat in schril contrast met de 8 miljard die het kabinet dit jaar heeft voorzien. Naast het leger moet ook het meeste geld ook naar de zorg, blijkt uit de zogenoemde Kindermiljoenennota die maandag aan de Tweede Kamer werd gepresenteerd. De nota werd overhandigd door Aylin van de Koningin Beatrixschool uit Den Haag. Henk Nijboer, Tweede Kamerlid voor de PvdA, mocht het koffertje in ontvangst nemen.

Wat verder opvalt is dat het overheidsgeld redelijk gelijk verdeeld wordt over de verschillende thema's. Met 19 miljard euro wordt door kinderen het minste geld uitgetrokken voor sociale zaken en vervoer. Veiligheid en scholen krijgen ieder 26 miljard. Voor natuur en arme landen wordt 25 miljard uitgetrokken en sport en cultuur krijgen 20 miljard euro. Het was de derde keer dat de Kindermiljoenennota is uitgereikt. Het is een initiatief van Madurodam en voorlichtingscentrum ProDemos. In de miniatuurstad hebben het afgelopen jaar 8000 basisschoolleerlingen hun eigen Miljoenennota ingevuld.

'Spotify voor klassieke muziek' gaat naar VS

De app Primephonic, de 'Spotify voor klassieke muziek' die eerder deze maand werd gelanceerd, is binnen één week meer dan 5000 keer gedownload. De streamingdienst Primephonic heeft vanwege dit succes besloten de app sneller dan gepland uit te rollen en per direct te starten in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. Dat maakten de Nederlandse initiatiefnemers

Dominic Seldis en Thomas Steffens zaterdag bekend. Het in Amsterdam gevestigde Primephonic is opgericht om het 'streamingprobleem' van klassieke muziek op te lossen. Bestaan de streamingdiensten als Spotify en Apple Music zijn ontwikkeld voor popmuziek. Hun klassieke muziekaanbod zou volgens verschillen de liefhebbers ontoreikend zijn.

Mrs. Maisel en Game Of Thrones winnen Emmy's

De series The Marvelous Mrs. Maisel en Game Of Thrones zijn er maandagavond vandoor gegaan met de belangrijkste Emmy Awards. Ze werden door de Television Academy uitverkoren als beste comedy en beste dramaserie. Het was de vijfde award van de avond voor The Marvelous Mrs. Maisel, dat gaat over een huisvrouw in de jaren vijftig die aan de slag gaat als stand-up comedian. De Amazon-serie won ook in de categorieën beste actrice (Rachel Brosnahan), beste vrouwelijke bijrol (Alex Borstein), beste script en beste regie.

Game Of Thrones won de prijs voor beste dramaserie ook in 2015 en 2016, maar dong vorig jaar wegens een te lange periode tussen de seizoenen niet mee naar een award. Acteur Peter Dinklage van het drakenepos won eerder op de avond de award voor beste mannelijke bijrol.

Foto: AFP

De Emmy voor beste miniserie ging naar The Assassination of Gianni Versace. De serie is onderdeel van de anthologie American Crime Story dat in 2016 ook een Emmy won, toen voor The

Mensen

Japanse miljardair eerste passagier SpaceX

Foto: AFP

De Japanse zakenman en kunstverzamelaar Yusaku Maezawa is de eerste passagier die mee mag met een particuliere ruimtevlucht van het bedrijf SpaceX. Hij zal met een raket van het bedrijf een reis langs de maan maken en daarna weer naar de aarde terugkeren.

De 42-jarige miljardair

was in Los Angeles aanwezig toen aan het publiek bekend werd gemaakt wie de eerste particuliere ruimtereiziger wordt. Maezawa zegt dat het zijn levenslange droom was om de ruimte in te gaan. Alleen al het denken aan de reis doet zijn hart sneller kloppen, zei hij. Hij mag nog zes tot acht medepassagiers uit-

nodigen. De vlucht wordt gemaakt met de Big Falcon Rocket, of Falcon 9. Dat is een nieuwe raket van het bedrijf van Tesla-topman Elon Musk die nog in ontwikkeling is. Hoeveel betaald moet worden voor een ruimtevlucht van SpaceX, is niet bekend. De reis zal naar verwachting in 2023 plaatshebben.

Frankrijk wil fietsen aantrekkelijker maken

Foto: Shutterstock

De Franse regering trekt honderden miljoenen uit om meer mensen op het fietszadel te krijgen. Premier Edouard Philippe zegt dat fietsen in zijn land momenteel vooral als sport wordt gezien. Het aantal Fransen dat de fiets gebruikt als transportmiddel ligt volgens hem ruim onder het Europese gemiddelde. Philippe stelt dat de komende zeven jaar 350 miljoen euro beschikbaar komt voor fietsinfrastructuur. De aanleg van fietspaden is in

Frankrijk de verantwoordelijkheid van lokale autoriteiten. De paden zijn nu vaak kort en sluiten slecht aan op andere fietspaden. Dat ontmoedigt potentiële fietsers, concludeert de premier. De overheid wil onder meer geld steken in de aanleg van fietspaden, maar komt ook met andere maatregelen. Zo komen er fiscale prikkels voor ambtenaren die fietsend naar hun werk komen en krijgen scholieren straks fietsles. Ook komen er nieuwe regels die moeten

zorgen dat er meer plekken zijn waar mensen hun rijwiel veilig kunnen parkeren. Het hoofd van de Franse fietsersbond FUB reageert sceptisch op de toezeggingen. "50 miljoen euro per jaar zal Frankrijk niet in Nederland veranderen, maar het is een begin", concludeert FUB-baas Olivier Schneider.

Massale donaties na foto rouwend kind

Een foto van een huilende jongen naast het lichaam van zijn omgekomen vader heeft in India een gevoelige snaar geraakt. Een actie om geld op te halen voor de nabestaanden leverde in een dag tijd meer dan 3 miljoen roepie (ruim 73.000 gulden) op, bericht de BBC. De foto van de elfjarige jongen was op Twitter gezet door een Indiase verslaggever. Hij omschreef hoe de jongen het gezicht van zijn vader aanraakte in het mortuarium en snikkend 'pappa' zei. De dode man was een rioleringswerker in New Delhi. Hij kwam om het leven toen een touw brak waar hij aan hing.

Journalist Shiv Sunny zei tegen de BBC geraakt te zijn door het verdriet van de jongen. "Ik ben een misdaadverslaggever en heb veel tragische dingen gezien. Maar dit is iets wat ik nog nooit had meegemaakt", vertelde hij. Volgens de journalist was de familie van de omgekomen man te arm om zelf voor de crematie te betalen. De tweet trok de aandacht van een stichting, die een actie begon om geld in te zamelen. Dat leidde tot een massale reactie. Sunny zei te zijn benaderd door Bollywood-acteurs die wilden helpen, maar ook veel armere mensen zouden geld hebben gedoneerd.

'Binnen een jaar bloedtest alzheimer'

Foto: Shutterstock

Amsterdam UMC verwacht binnen een jaar een bloedtest op de markt te kunnen brengen waarmee alzheimer kan worden vastgesteld. Die test kan de belastende ruggenprik gedeeltelijk vervangen, stelt Charlotte Teunissen die komende vrijdag als eerste vrouw in Europa de leerstoel neurochemie zal bezetten. In haar inaugurale rede zal zij uitspreken dat alzheimer straks al in een vroege fase kan worden vastgesteld. "Ook het verloop van de ziekte kunnen we dan mogelijk volgen met bloedtesten. Dat maakt het huidige analyseren van hersenvocht verrekken door een belastende lumbaalpunctie minder vaak nodig", maakte de hoogleraar gisteren bekend, vooruitlopend op haar installatie. De diagnose van de ziekte van Alzheimer en andere vormen van dementie komt door de vergrijzing steeds vaker voor,

maar wordt nu nog vaak pas in een gevorderde fase gesteld. "Hoe eerder we kunnen gaan behandelen, hoe beter." Teunissen kan met de bloedtest een opeenstapeling van het eiwit amyloid in de hersenen aantonen, die als een belangrijke veroorzaker van de ziekte van Alzheimer geldt. De nieuwe test geeft 95 procent zekerheid over de diagnose en kan volgens Teunissen binnen een jaar worden gebruikt. Zij werkt ook aan testen om vroegtijdig dementie aan te tonen. "Vaak zijn de ziekteprocessen al bijna twintig jaar gaande voordat symptomen zoals vergeetachtigheid op gaan treden. Een vroege diagnose is ook noodzakelijk omdat hersenschade onomkeerbaar is." Behalve de ziekte van Alzheimer onderzoekt Teunissen ook andere hersenaandoeningen.

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

PSV niet opwassen tegen Messi

BARCELONA — PSV kan ondanks een ruime nederlaag met een redelijk tevreden gevoel terugkijken op de start van de groepsfase van de Champions League. De koploper uit de Eredivisie bood FC Barcelona lang goed tegenstand, maar verloor door drie doelpunten in het laatste kwartier toch met 4-0 van de Spaanse topclub. Lionel Messi maakte met drie doelpunten het verschil.

Messi heeft tegen PSV (4-0) zijn achtste hat-trick gemaakt, één meer dan zijn eeuwige rivaal Cristiano Ronaldo.

De manier waarop PSV zich de eerste 75 minuten presenteerde zal trainer Mark van Bommel het nodige vertrouwen geven voor de volgende wedstrijd, begin oktober in Eindhoven tegen Internazionale. De Italianen versloegen gisteren Tottenham Hotspur met 2-1. Van Bommel liet ook in Camp Nou zien veel waarde te hechten aan vastigheden en een duidelijke speelstijl. Ook tegen een topploeg als FC Barcelona paste de trainer zijn elftal niet aan en startte hij met drie aanvallers. Het was alweer de vierde wedstrijd op rij dat PSV in dezelfde basisformatie aantrad, al lijkt het een kwestie van tijd voordat Érick Gutiérrez zijn opwachting maakt. De Mexicaanse middenvelder beleefde zaterdag in het uitduel met ADO

met een assist en een doelpunt een indrukwekkend debuut. Van Bommel vindt dat Gutiérrez nog iets meer tijd nodig heeft om de speelwijze van PSV onder de knie te krijgen. PSV speelde gedisciplineerd en gegroepeerd in Barcelona en beperkte zich niet alleen tot tegenhouden. Bij balverlies van de Catalanen schakelden de Brabanders rap om en probeerden ze de snel-

heid van Hirving Lozano en Steven Bergwijn te benutten. Van Bommel zei vooraf al dat aan de zijkanen, met de aanvallend ingestelde vleugelverdedigers van Barcelona, wat kansen lagen.

Via Gastón Pereiro (over) en Bergwijn (naast) kreeg PSV in het eerste kwartier ook twee aardige mogelijkheden. Barcelona had vrijwel steeds de bal, maar serieuze kansen

bleven lang uit. Het ging na ruim een halfuur spelen mis toen PSV met net iets te veel mensen voor de bal stond. Nick Viergever maakte op de rand van het zestienmetergebied een overtreding op Ousmane Dembélé en Lionel Messi liet maar weer eens zien over een perfecte traptetechniek te beschikken. De Argentijn plaatste de bal, al wegdraaiend van Jeroen Zoet, fraai in de rechterbovenhoek. Na rust had PSV het twintig minuten lang lastig. Na die fase overleefd te hebben, pakt de Eindhovenaren het weer aardig op en kwamen ze er af en toe uit. Via Dembélé en Messi (twee maal) maakte Barcelona daarna toch nog het verschil: 4-0. Verdediger Samuel Umtiti (Barcelona) kreeg in de slotfase rood.

Andere uitlagen Champions League:

Internationale - Tottenham Hotspur	2-1
Club Brugge - Borussia Dortmund	0-1
Schalke 04 - FC Porto	1-1
AS Monaco - Atlético Madrid	1-2
Liverpool - Paris Saint Germain	3-2
Rode Ster Belgrado - Napoli	0-0
Galatasaray - Lokomotiv Moskou	3-0

Negredo stapt over naar Al-Nasr

AL-NASR — Álvaro Negredo zet zijn voetballoopbaan voort in de Verenigde Arabische Emiraten. De Spaanse aanvaller van Besiktas heeft een tweejarig contract ondertekend bij Al-Nasr.

Negredo was de afgelopen weken nog basisspeler bij de

Turkse club waar hij teamgenoot was van Ryan Babel

en Jeremain Lens. Negredo, 33 jaar inmiddels, heeft al voor een waslijst aan clubs gespeeld. Onder meer Sevilla (2009-2013), Manchester City (2013-2014), Valencia (2014-2016) en Middles-

brough (2016-2017) waren zijn werkgevers alvorens hij vorige zomer afreisde naar Turkije. Hij is 21-voudig Spaans international en werd in 2012 met dat land Europees kampioen.

Bertens naar tweede ronde in Seoul

SEOUL — Kiki Bertens heeft de tweede ronde bereikt op het tennistoernooi van Seoul. De nummer twee van de plaatsingslijst versloeg de Thaise Luksika Kumkhum. Ze hield het na een lange, moeizame eerste set kort in de tweede: 7-6 (7) en 6-2. De partij duurde alles bij elkaar 1 uur en 51 minuten.

In de tweede ronde treft Bertens de Sloveense Dalila Jakupovic, de nummer 89 van de wereld. Ze speelden op het hoogste niveau niet eerder tegen elkaar. Bertens is de nummer twaalf van de wereld. Ze kan in Seoul ook belangrijke punten pakken voor deelname aan de WTA Finals in Singapore. Daar strijden eind oktober de beste acht speelsters van dit jaar. Bertens staat op de jaarlijst voorlopig achtste. De als eerste geplaatste Jelena Ostapenko had aanzienlijk minder moeite met de Spaanse Lara Arruabarrena. De pas 21-jarige Letse, de

Naomi Osaka

nummer tien van de wereld, won in twee sets: 6-3 en 6-3. Haar volgende tegenstandster is de Russische Ekaterina Alexandrova.

Osaka
US Open-winnares Naomi Osaka maakte indruk in Tokio. De in Japan geboren maar in New York opgegroeide Osaka kwam op het Toray

Pan Pacific Open van Tokio na een bye in de eerste ronde de baan op voor een duel met Dominika Cibulkova. In een uitverkocht Ariake Colosseum had ze net geen uur nodig om de Slowaakse uit te schakelen: 6-2 en 6-1. In de kwartfinales neemt Osaka, die in New York in een tumultueus duel Serena Williams van haar 24e

grandslamtitel afhield, het op tegen de winnares van de partij tussen de Estse Anett Kontaveit en de Tsjechische Barbora Strycova. De twintigjarige Osaka is de nummer zeven van de wereld. In 2016 bereikte ze al de finale in Tokio, waarin de Deense Caroline Wozniacki te sterk was. Vorig jaar vloog ze er in de eerste ronde uit.

Italiaanse regering ziet OS 2026 niet zitten

MILAAN — Na Japan (Sapporo), Zwitserland (Sion) en Oostenrijk (Graz) zal ook Italië zich terugtrekken uit de race om de Olympische Winterspelen van 2026 te organiseren.

De Italiaanse regering heeft de steun aan de bidprocedure van Milaan, Turijn en Cortina d'Ampezzo ingetrokken vanwege een gebrek aan eenheid in het gezamenlijke

project. "Het olympische plan bestaat wat ons betreft vanaf nu niet meer", liet sportminister Giancarlo Giorgetti weten.

Het Italiaans Olympisch Comité (Coni) heeft nog niet gereageerd op het besluit van de regering. Volgens Italiaanse media probeert het Coni op korte termijn toch nog met een compromisvoorstel te komen. Het zou de derde keer zijn in zes jaar

dat een Italiaanse bidprocedure voor de Olympische Spelen vroegtijdig strandt. Calgary (Canada), Stockholm (Zweden) en Erzurum (Turkije) zijn officieel nog wel in de race voor de Winterspelen van 2026. Komende maand zal het Internationaal Olympisch Comité (IOC) de geïnteresseerde landen formeel om kandidaatstelling vragen. In september 2019 volgt dan de keuze.

Chelsea legt talent Ampadu voor jaren vast

LONDEN — Chelsea heeft de net achttien geworden Ethan Ampadu voor vijf jaar vastgelegd. De jeugdige international van Wales kan zowel in de verdediging als op het middenveld uit de voeten en kwam al tot zeven optredens voor de Londense topclub.

Ampadu kwam in de zomer van 2017 over van Exeter City. Een paar maanden later debuteerde hij als zeven-

tienjarige in de nationale voetbalploeg van zijn land. "Ethan heeft ons overtuigd van zijn kwaliteiten, we kijken er naar uit hem de

komende jaren te zien uitgroeien tot een van de sleutelspelers van ons team", zei Chelsea-directeur Marina Granovskaia. Vorig seizoen speelde Ampadu vooral in de beloftenploeg en kwam hij in de competitie tot één invalbeurt. Dit jaar maakte hij bij de koploper nog geen speelminuten in de Premier League

Umpire geschorst na 'peptalk' tegen Kyrgios

Mohamed Lahyani

NEW YORK — De Zweedse tennisumpire Mohamed Lahyani die tijdens de US Open de Australiër Nick Kyrgios een soort 'peptalk' leek te geven, is door de ATP Tour voor twee weken geschorst. Hij zal in die periode geen salaris ontvangen.

Lahyani was in opspraak geraakt nadat hij in de partij tussen Kyrgios en de Fransman Pierre-Hugues Herbert van zijn stoel afkwam en de gefrustreerde Australiër moed leek in te praten. Kyrgios stond op dat moment 4-6 en 0-3 achter. Na het

praatje van de scheidsrechter trok Kyrgios de partij in de tweede ronde alsnog naar zich toe: 4-6, 7-6 (6), 6-3 en 6-0. "Hij heeft met zijn gedrag zijn onpartijdigheid als arbiter ondermijnd", legde een woordvoerder van de ATP-directie uit. "Het was goed bedoeld, maar niettemin betreurenswaardig. We kunnen dit niet onbestraft laten passeren. Hier leert hij alleen maar van." De organisatoren van de US Open hadden Lahyani na zijn opmerkelijke optreden jegens Kyrgios juist nog in bescherming genomen.

Volleyballers verhuizen naar Milaan

RUSE — De Nederlandse volleyballers zetten het WK voort in Italië. Oranje eindigde na een ijzersterke groepsfase in het Bulgaarse Ruse als tweede in de poule, achter olympisch kampioen Brazilië.

Daardoor komen de mannen van bondscoach Gido Vermeulen komend

weekeinde in Milaan in actie. Nederland moet het in de tweede WK-ronde opnemen tegen Italië, Rusland en Finland.

Oranje won in de eerste poulefase vier van de vijf wedstrijden. Alleen van Canada werd verloren, in het openingsduel. Alle punten die Nederland behaalde in

de groepsfase (11) gaan mee naar de volgende ronde. Italië, dat alle vijf duels in poule A won, neemt 15 punten mee. Rusland start met 10 punten en Finland met 6. De groepswinnaars in de tweede ronde, met vier poules van vier teams, plaatsen zich voor de Final Six. De twee beste nummers twee gaan eveneens door.